Конвенсияи Созмони Милали Муттахид зидди корупсия

Пештуфтор

Давлатхои иштирокчии хамин Конвенсия.

бо изхори ташвиш аз чиддияти масъалахо ва тахдидхои корруисия барои амният ва суботи чомеа, ки арзишхо ва ниходхои. демократй, меъёрхои ахлокй ва адолатро халалдор месозад, ба рушди устувор ва тартиботи хукукй зарар мерасонад,

инчунин бо изхори ташвиш аз алокахои байни коррупсия ва шаклхои дигари чинояткорй, аз чумла чинояткории муташаккилона ва иктисодй, хамчунин конунй гардонидани маблағхои пулй,

бо изхори ташвиши минбаъда аз холатхои коррупсия вобаста ба хачми калони дорой, ки метавонад кисми назарраси захирахои давлатро ташкил дихад ва ба суботи сиёсй ва рушди устувори ин давлатхо гахдид намояд,

бо изхори боварй аз он, ки коррупсия кайхо масъалаи минтакавй набуда, ба зухуроти трансмиллй мубаддал гаштааст, ба чомеа ва иктисодиёти хамаи кишвархо мудохила менамояд ва аз ин чихат ахамияти истисноии мухими хамкории байналмилалиро дар сохаи пешгирии коррупсия ва мубориза бо он шароит мухайё месозад,

инчунин бо изхори боварй аз он ки муносибати фарогир ва бештар бонизом барои пешгирии самараноки коррупсия ва мубориза бар зидди он зарур аст,

бо изхори боварии минбаъда аз он, ки мавчудияти ёрии техникй метавонад дар тавсеаи имкониятхои давлатхо накши мухим бозад, аз чумла бо рохи пурзур намудани иктидор ва-таъсис додани институтхо дар сохаи пешгирии самараноки коррупсия ва мубориза бар зидди он,

бо изхори боварй аз он, ки ғайриқонунй ба даст овардани боигарии шахсй метавонад ба ниходхои демократй, иқтисодиёти миллй ва тартиботи ҳуқуқй зарари чиддй расонад,

бо азми қатьии боз ҳам самараноктар пешгирй, ошкор ва қатъ кардани интиқолй байналмилалии дороиҳои ғайриқонунй ба даст овардашуда ва тахкими хамкории байналмилалй дар амалй намудани чораҳо чихати бозгардонидани дороиҳо,

принсипхои асосии татбики дахлдори хукукиро дар рафти мурофиаи чиноятй ва гражданй ё маъмурй барои мукаррар намуданй хукукхои амволй тасдик намуда,

бо назардошти он, ки пештирй ва решакаи кардани коррупсия вазифаи хамаи давлатхо ва барои таъмини самаронокии кушишхои худ дар ин соха онхо бояд бо дастгирй ва иштироки гуруххо ва шахсони алохидаи берун аз доираи бахши оммавй, ба монанди чомеаи шахрвандй, ташкилотхои ғайрихукуматй ва созмонхои дар заминаи чамоат амалкунанда бо якдигар хамкорй намоянд.

инчунин бо назардошти принспхои дахлдори идораи корхои оммавй ва амволи оммавй, адолат, чавобгарй ва баробарй дар назди конун ва зарурати таъмини бовичдонй, устуворию садокат инчунин мусоидат ба ташаккули фарханге, ки коррупсияро инкор мекунад,

фаъолияти Комиссияи оид ба пешгирии чинояткорй ва адолати судии чиноятй ва Раёсати Созмони Милали Муттахид оид ба маводи нашъаовар ва чинояткориро дар сохаи пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он баланд арзёбй намуда,

бо истинод ба фаъолияти дигар созмонхои байналмилалй ва минтакавй, ки дар ин самт анчом медиханд, аз чумла фаъолияти Иттиходи Африка, Иттиходи Европа, Чомеаи давлатхои Араб, Созмони давлатхои Америка, Созмони рушд ва хамкории иктисодй, Шурои Европа ва Шурои хамкории гумрукй (ки хамчун Созмони умумича.хонии гумруки маъруф аст),

хуччатхои бисёрчонибаро оид ба пештирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, аз чумла Конвенсияи байниамерикоии мубориза бар зидди коррупсия, ки Созмони давлатхои Америка 29 марти соли 19964 кабул намудааст, Конвенсия дар бораи мубориза бар зидди коррупсия, ки шахсони мансабдори чомеахои Европой ё шахсони мансабдори Давлатхои иштирокчии Иттиходи Европаро дар бар мегирад ва Шўрои Иттиходи Европа 26 маи соли 1997 кабул кардааст, Конвенсия дар бораи мубориза бар зидди фурўхташавии шахсони мансабдори хоричй хангоми бастани ахдхои байналмилалии тичоратй, ки Созмони рушд ва хамкории иктисодй 21 ноябри соли 1997 кабул кардааст, Конвенсия дар бораи чавобгарии чиноятй барои коррупсия, ки Кумитаи Вазирони Иттиходи Европа 27 январи соли 1999 кабул кардааст, Конвенсия дар бораи чавобгарии гражданию хукукй барои коррупсия, ки Кумитаи Вазироми Иттиходи Европа 4 ноябри соли 1999 кабул кардааст ва Конвенсияи Итгиходи Африка дар бораи пешгирии коррупсия ва

мубориза бар зидди он, ки аз чониби Сарони давлатхо ва хукуматхои Иттиходи Африка 12 июли соли 2003 кабул гардидааст, бо миннатдорй ба маълумот гарифта,

29 сентябри соли 2003 эътибор пайдо намудани Конвенсияи Созмони Милали Муттахид зидди чинояткории муташаккили трансмиллиро маъкул дониста,

ба мувофикаи зайл расиданд:

БОБИ 1. Мукаррароти умуми

Моддаи 1. Максадхо

Мақсадхои ҳамин Конвенсия аз инҳо иборатанд:

- a) мусоидат ба қабул ва тахкими чорахое, ки ба пешгирии судманд ва таъсирноки коррупсия ва мубориза бар зидди он нигаронида шудаанд;
- b) хавасмандсозй, сабук намудан, дастгирии хамкории байналмилалй ва ёрии техникй дар пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он; аз чумла андешидани чорахо бахри баргардонидани дорой;
- с) хавасмандсозии поквичдонй, садокат ва масъулиятшиносй, инчунин идораи дахлдори корхои оммавй ва амволи оммавй.

Моддаи 2. Истилохот

Барои мақсадхои хамин Конвенсия истилохоти зерин истифода мегарданд:

- а) "шахси мансабдори оммавй" і) хар шахси таъиншаванда ё интихобшавандае, ки дар макомоти конунгузорй, ичроия, маъмурй ё судии Давлати иштирокчй дар асоси доимй ё муваккатй, барои музд ё бе подоши мехнат ягон вазифаро иштол менамояд, новобаста аз сатхи мансаби ин шахс; іі) хар шахси дигаре, ки ягон вазифаи оммавиро ичро мекунад, аз чумла барои идораи оммавй ё муассисаи оммавй ё кадом як хизматрасонии оммавиро пешниход менамояд, чуноне ки он дар конунгузории дохилии Давлати иштирокчй муайян гардидааст ва тавре, ки дар сохаи дахлдори танзими хукукии ин Давлати иштирокчй истифода мешавад; ііі) хар шахси дигаре, ки ба сифати "шахси мансабдори оммавй" дар конунгузории дохилии Давлати иштирокчй муайян мегардад. Бо вучуди ин барои максадхои кабули баъзе чорахои мушаххаси пешбининамудаи боби II хамин Конвенсия мафхуми "шахси мансабдори оммавй" метавонад хар шахсеро дар бар гирад, ки ягон вазифаи оммавиро ичро ё кадом як хизматрасонии оммавиро пешниход менамояд, чуноне ки он дар конунгузории дохилии Давлати иштирокчй муайян гардидааст ва тавре, ки дар сохаи дахлдори танзими хукукии он Давлати иштирокчй истифода мешавад;
- b) "шахси мансабдори оммавии хоричй" хар шахси таъиншаванда ё интихобшаванда, ки дар макоми конунгузор, ичроия, маъмурй ё судии давлати хоричй ягон вазифаро ишгол менамояд ва х.ар шахсе, ки ягон вазифаи оммавиро барои давлати хоричй анчом медихад, аз чумла барои идораи оммавй ё муассисаи оммавй;
- c) "шахси мансабдори оммавии созмони байналмилалй" -хизматчии граждании байналмилалй ё ҳар шахсе, ки ваколатдор аст, аз номи чунин созмон амал кунад;
- d) "амвол" ҳама гуна дорой, хоҳ моддй ё ғайримоддй, манқул ё ғайриманқули дар мавод ё ҳукуқҳо ифодаёфта, инчунин ҳуччатҳои ҳуқуқй ё санадҳое, ки ҳуқуқи моликиятро ба чунин дороиҳо ё манфиат ба онҳо тасдиқ менамоянд;
- е) "даромад аз чиноят" ҳама гуна амволе, ки бевосита ё бавосита дар натичаи содир кардани ягон чиноят ба даст оварда ё гири ϕ та шудааст;
- f) "боздоштани амалиёт" ё ,ба ҳабс гирифтан, манъи мувакқатии интикол, тачдид, бегона кардан ё ҳаракати амвол ё ҳуқуки муваққатии соҳибият ба чунин амвол ё амалӣ намудани назорати муваққатии он тибқи қарори суд ё макоми дигари ваколатдор;
- g) "мусодира" қатъиян махрум намудан аз амвол тибки қарори суд ё мақоми лигари ваколатлор:
- h) "хукуквайронкунии асосй" ҳама гуна хукуквайронкуние, ки дар натичаи он даромад ба даст оварда шуда, нисбати он метавонанд кирдорхое содир гарданд, ки дар моддаи 23 ҳамин Конвенсия зикр шуда, таркиби чиноятро ташкил медиханд,
- i) "тахвили назоратшаванда" усуле, ки хангоми он баровардан, гузаронидан ё ворид намудани як микдор моли гайриконунй ё шубханок ба каламрави як ё якчанд давлат бо розигй ва тахти назорати макомоти салохиятнок, бо максади тафтиши ягон хел чиноят ва ошкор намудани ашхоси дар содир кардани ин чиноят иштирокдошта дар назар дошта шудааст.

Моддаи 3. Доираи татбик

- 1. Хамин Конвенсия мутобики мукаррароти он барои пешгирй, тафтиш ва таъкиботи чиноятй барои коррупсия ва боздоштани амалиёт, хабс, мусодира ва баргардонидани даромадхо аз чиноят истифода мешавад, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.
- 2. Барои мақсадхои татбики ҳамин Конвенсия, агар дар он тартиби дигаре пешбин $\bar{\mathrm{H}}$ нагардад, шарт нест, ки ҳангоми содир намудани ҷиноятҳои дар он зикргардида ба амволи давлат зарар $\ddot{\mathrm{e}}$ зи $\ddot{\mathrm{e}}$ н расонида шуда бошад.

Моддаи 4. Хифзи истиклолият

- 1. Давлатхои иштирокчй ўхдадорихои худро мувофики хамин Конвенсия, мутобики принсипхои баробарии сохибистиклолй ва тамомияти арзии давлатхо ва принсипи мудохила нанамудан ба корхои дохилии давлатхои дигар ба амал мебарорад.
- 2. Хеч чиз дар хамин Конвенсия ба Давлати иштирокчй хукук намедихад масъалахои хукукй ва вазифахоеро, ки ба тарзи истисной мутобики конунгузории дохилй тахти салохияти макомоти ин давлати дигар карор доранд, амалй намояд.

БОБИ II. Чорахои пешгирии коррупсия

Моддаи 5. Сиёсат ва амалияи пешгирй ва мукобилат ба коррупсия

- 1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ сиёсати самаранок ва хамохангшударо бар зидди коррупсия тахия ва амалй менамояд, ки он ба иштироки чомеа мусоидат карда, принсипхои тартиботи хукукй, идоракунии дахлдори корхои оммавй ва амволи оммавй, бовичдонй, устувори, шаффофият ва чавобгариро инъикос менамояд.
- 2. Қар як Давлати иштирокчй кушиш менамояд намудхои самараноки амалияро, ки ба пешгирии коррупсия равона гардидаанд, муқаррар ва қадр намояд.
- 3. Хар як Давлати иштнрокчй кушиш менамояд хуччатхои хукукии дахлдор ва чорахои маъмуриро бо максади муайян кардани мутаносибии пурраи онхо чихати пештирии коррупсия ва мубориза бар зидди он мунтазам бахо дихад.
- 4. Давлатхои иштирокчй дар холатхои дахлдор ва мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ бо якдигар ва якчоя бо созмонхои байналмилалй ва минтакавии дахлдор дар тахияи чорахои дар хамин модда зикргардида ва мусидат хангоми амалй намудани онхо хамкорй мекунанд. Ин хамкорй метавонад аз иштирок дар барномахои байналмилалй ва лоихахо иборат бошад, ки бахри пешгирии коррупсия равона гардидаанд.

Моддаи 6. Маком ё макомот оид ба пешгирй ва мукобилият ба коррупсия

- 1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ мавчудияти маком ё хангоми зарурат макомоти пешгирикунандаи коррупсияро тавассути чунин чорахо таъмин мекунад:
- a) пеш бурдани сиёсате, ки дар моддаи 5 хамин Конвенсия зикр шудааст ва хангоми зарурат амалй намудани назорат ва хамохангсозии татбики чунин сиёсат;
  - ь) тавсеа ва пахн намудани донишу малака оид ба пешгирии коррупсия.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй ба маком ё макомоти дар банди 1 хамин Конвенсия зикршуда мутобики принсипхои асосии низоми хукуки худ мустакилиятро таъмин менамояд, то ки чунин маком ё макомот тавонанд вазифах.ои худро самаранок ва дар шароити озод аз таъсири номатлуб анчом диханд. Барои хайати махсусгардонидашуда бояд захирахои моддии зарурй фарохам оварда шуда, омодагии хайат чихати ичрои вазифахои ба ўхдааш гузошташуда таъмин гардад.
- 3. Хар як Давлати иштирокч $\bar{n}$ ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид номг $\bar{y}$ й, суро $\bar{r}$ аи маком ва макомоте, ки ба Давлатхои иштирок $\bar{u}$ й метавонанд дар тахия ва амал $\bar{u}$ намудани чорахои мушаххас оид ба пешгирии коррупсия кумак расонанд, хабар медихад.

Моддаи 7. Бахши оммавй

- 1. Хар як Давлати иштирокчй кушиш менамояд ва хангоми зарурат мутобики приксипхои асосии низоми хукукии худ чунин низомхои кабул ба кор, интихоб, адои хизмат, болоравй дар хизмат ва баромадан ба истеъфоро барои хизматчиёни гражданй ва дар холатхои зарурй дигар шахсони ба вазифахои оммавй интихобнашавандаро таъсис дихад, дастгирй намояд ва тахким бахшад, ки:
- a) ба принсипхои самаранокй, шаффофият ва чунин меъёрхои объективй ба монанди фаъолияти бенуксон, адолатнокй ва кобилият асосёфтаанд;
- b) расмиёти зарурии интихоб ва омода намудани кадрхоро барои иштол намудани мансабхои оммавй, ки махсусан аз нигохи коррупсия осебпазир мебошанд, тахия

менамояд ва дар холатхои зарурй ротатсияи ин кадрхоро ба чунин вазифахо анчом мелихал;

- с) ба пардохти муносиби мукофот ва мукаррар намудани маошхои боадолатона, бо дарназардошти сатхи рушди иктисодии Давлати иштирокчй мусоидат менамояд;
- d) ба татбики барномахои маърифатй ва таълимй мусоидат менамояд, то ки чунин шахсон х,ангоми ичрои дуруст, бовичдонона ва муносиби вазифахои оммавй талаботро конеъ карда тавонанд, инчунин омодагии дахлдор ва заруриро таъмин менамояд, то ки онхо хавфхои вобаста ба коррупсия ва ба ичрои вазифахояшон алокамандро амик дарк кунанд. Чунин барномахо метавонанд ба кодексхо ё меъёрхои рафтор дар сохахои истифодаашон истинод намоянд.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй инчунин имконияти қабули чорахои қонунгузорй ва маъмуриро мутаносибан ба мақсадхои хамин Конвенсия ва мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ баррасй мекунад, то ки нисбати номзадхо ва барои интихоб ба вазифахои оммави меъёрхоро мукаррар намояд.
- 3. Қар як Давлати иштирокчй инчунин имконияти қабули чорахои конунгузорй ва маъмуриро мутаносиби мақсадхои хамин Конвенсия ва мутобиқи принснпхои асосии қонунгузории дохилии худ баррасй мекунад, то ки хангоми маблағгузории номзадхо ба ансабхои интихобшавандаи оммавй ва дар холатхои имконпазир хангоми маблағгузории хизбхои сиёсй шаффофиятро пурзур намояд.
- 4. Хар як Давлати иштирокчй мутобиқи принсипхои асосии қонунгузории дохилии худ кушиш менамояд чунин низомхоро барпо, дастгирй ва тахким бахшад, ки ба шаффофият мусоидат намуда, пайдо шудани мухолифати манфнатхоро пешгирй мекунанд.

Моддаи 8. Кодекскои рафтори шахсони мансабдори оммавй

- 1. Бо мақсадхои мубориза бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчй мутобиқи принсипҳои асосии низоми ҳуқуқии ҳуд, илова бар он поквичдонй, шарафнокй ва масъулиятшиносии шахсони мансабдорро ҳавасманд месозад.
- 2. Аз чумла хар як Давлати иштирокчй дар доираи низомхои институтсионалй ва хукукии худ кушиш менамояд кодексхо ё меъёрхои рафторро барои ичрои бовичдонона ва дахлдори вазифахои оммавй истифода барад.
- 3. Барои мақсадҳои татбиқи муқаррароти ҳамин модда ҳар як Давлати иштирокчй ҳангоми зарурат мутобиқи принсипҳои асосии низоми қонунгузории ҳуд ташаббусҳои даҳлдори созмонҳои минтаҳавй, байниминтаҳавй ва бисёрҷониба, масалан Кодекси байналмилалии рафтори шаҳсони мансабдори давлатиро, ки ба ҳарорй 51/59 Ассамблеяи Генералй аз 12 деҳабри соли 1996 замима мебошад, ба эътибор мегирад.
- 4. Хар як Давлати иштирокчй инчунин мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ имконияти мукаррар намудани чунин чорахо ва низомхоро баррасй менамояд, ки барои аз чониби шахсони мансабдори оммавй ба макомоти дахлдор хабар додани кирдорхои коррупсионй, ки хангоми ичрои вазифаашон маълум гаштааст, мусоидат мекунанд.
- 5. Хар як Давлати иштирокчй хангоми зарурат мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ кушиш менамояд чорахо ва низомхоеро мукаррар кунад, ки онхо шахсони мансабдори оммавиро ухдадор менамоянд, то ба макомоти дахлдор эъломияхо, аз чумла дар бораи фаъолияти берун аз вакти хизматй, машғулият, маблағгузорихо, дорбихо, тухфахои арзишнок ё фоида, ки вобаста ба онхо эхтимоли мухолифати манфиатхо нисбат ба вазифахои онхо ба сифати шахсони мансабдори оммавй ба миён оянд, пешниход намоянд.
- 6. Қар як Давлати иштирокчй мутобиқи принсипхои асосии қонунгузории дохилии худ хангоми зарурат нисбати шахсони мансабдрри оммавй, ки кодексхо ё меъёрхои хамин моддамуқаррарнамударо вайрон кардаанд, имконияти андешидани чорахои интизоми ва дигар чорахоро баррасй менамояд.

Моддаи 9. Харидхон оммавй ва идораи маблағхои оммавй

- 1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ барои барпо намудани низоми дахлдори харид, ки ба шаффофият, ракобат ва меъёрхои объективй асос ёфтаанд ва илова бар он, аз нуктаи назари пешгирии коррупсия самаранок мебошанд, чорахои дахлдор ыеандешад. Чунин ннзомхо-, ки метавонанд нишондихандахои нихоии заруриро хангоми истифода пешбинй намоянд, аз чумла инхоро дар бар мегиранд:
- а) пахнкунии оммавии иттилоот оид ба расмиёти харид ва карордодхо оид ба харид, аз чумла иттилоот дар бораи даъват чихати иштирок дар савдохо нттилооти зарурй ё бамаврид дар бораи бастани карордодхо, ки ба иштирокдорони эхтимолии савдохо имкон медихад барои тахия ва пешниходи аризахои тендерй вакти кофй дошта бошанл:

- b) пешакй муқаррар намудани шартҳои иштирок, аз чумла меъёрҳои интихоб ва қабули қарорҳо дар бораи бастани қарордодҳо инчунин қоидаҳои гузаронидани савдо ва интишори онҳо;
- с) истифодаи пешакй ва объективии меъёрхо нисбати кабули карор дар бораи харидхои оммавй бо максадхои кумак ба тафтиши минбаъдаи дурустии истифодаи коидахо ва расмиёт:
- d) низоми самараноки назорати дохилй, аз чумла низоми самараноки арзи шикоят, барои таъмини воситахои хукукии бахс намудан ва воситахои химояи хукукй хангоми риоя накардани коидахо ё расмиёте, ки мутобики хамин банд мукаррар гардидааст;
- е) дар холатхои зарури андешидани чорахои танзимкунандаи масъалахои вобаста ба хайат, ки барои харид чавобгар мебошад, масалан талабот дар бораи эъломия кардани манфиатнокй ба харидхои оммавии мушаххас, расмиёти тафтиш ва талабот оид ба омодагии касбй.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ оид ба мусоидат ба шаффофият ва хисоботдихй дар идоракунии маблағхои оммавй чорахои зарурй меандешад. Ин чорахо ба таври илова инхоро дар бар мегиранд:
  - а) расмиёти тасдики бучети миллй;
  - b) пешниходи саривактии хисобот дар бораи даромадхо ва харочот;
  - с) низоми меъёрхои хисоботи мухосибавй, аудит ва назорати вобаста ба он;
  - d) низомхои самаранок ва амалкунандаи идораи хатархо ва назорати дохилй;
- e) ҳангоми зарурат, дар сурати риоя накардани талоботи мукаррарнамудаи хамин банд, тасх.еҳ намудан он.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй чунин чорахои гражданию хукукй ва маъмуриеро меандешад, ки мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ хифзи китобхои мухосибй, навиштахо, хисоботи молиявй ё хуччатхои дигари вобаста ба даромад ва харочоти оммавиро таьмин намояд ва ба калбакисозии (сохтакории) чунин хуччатхо монеъ шавад.

Моддаи 10. Хисоботдихии оммавй

Бо дарназардошти зарурати мубориза бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчй мутобиқи принсипҳои асосии низоми қонунгузории дохилии худ чунин тадбирҳое меандешад, ки барои пурзур намудани шаффофият дар маъмурияти оммавии он, аз чумла хангоми ташкили он, фаъолият ва ҳангоми зарурат дар раванди ҳабули ҳарорҳо таҳозо мегардад. Чунин тадбирҳо ба таври илова метавонанд инҳоро дар бар гиранд:

- а) кабули расмиёт ё коидахое, ки ба ахолй имкон медиханд хангоми зарурат дар бораи ташкил, фаъолият ва раванди кабули карорхо аз чониби маъмурияти оммавй, бо дарназардошти дахлдори мулохизахо вобаста ба хифзи хаёти шахсй ва маълумоти шахсй, инчунин дар бораи карорхо ва санадхои хукукие, ки ба манфиати ахолй нигаронида шудаанд, иттилооти заруриро дастрас намоянд:
- b) хангоми зарурат содда кардани расмиёти маъмурй барои осон кардани дастрасии оммавй ба макомоти салохиятноке, ки карор кабул менамоянд; ва
- c) нашри иттилооте, ки метавонад хисоботи давриро дар бораи хавфи коррупсия дар маъмурияти оммавй дар бар гирад.

Моддаи 11. Чорахо нисбат ба макомоти судй ва макомоти прокуратура

- 1. Во дарназардошти мустакилияти хокимияти судй ва накши халкунандаи он дар мубориза бар зидди коррупсия хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ ва бе расонидани зарар ба мустакилияти макомоти судй, оид ба тахкими поквичдонй ва садокати судхо ва кормандони макомоти судй, аз байн бурдани имкониятхои коррупсия байни онхо чорахо меандешад. Чунин чорахо метавонанд коидахои вобаста ба амали судяхо ва кормандони макомоти судро дар бар гиранд.
- 2. Чорахои шабех, ки мутобики банди 1 хамин модда андешида мешаванд, метавонанд дар макомоти прокуратураи хамон Давлатхои иштирокчй чорй ва мавриди истифода бошанд, ки дар ин Давлатхо онхо ба хайати хокимияти судй шомил нестанд, аммо хамчун макомоти судй аз чунин мустакилият истифода меоаранд.

Моддаи 12. Бахши хусусй

1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ оид ба пешгирии коррупсия дар бахши хусусй, тахкими меъёрхои хисоботи мухосибавй ва аудитй дар бахши хусусй ва хангоми зарурат барои укаррар намудани

мучозоти самаранок, мутаносиб ва дорои таъсири боздошткунандаи хукукию гражданй, маъмурй ё чиноятй барои риоя накардани чунин чорахо тадбирхо меандешад.

- 2. Чорахо барои ноил шудан ба ин мақсадхо метавонанд илова ба ин инхоро дар бар гиранд:
- а) к $\bar{y}$ мак барои ҳамкор $\bar{u}$ байни мақомоти ҳи φ зи ҳуқуқ ва созмонҳои дахлдори ҳусус $\bar{u}$;
- b) кумак дар тахияи меъёрхо ва расмиёте, ки барои таъмини бовичдонй дар фаъолияти созмонхои дахлдори хусусй нигаронида шудаанд, аз чумла кодексхои рафтор барои татбики дуруст, бовичдонона ва муносиби фаъолияти сохибкорон ва намояндагони хамаи касбхои дахлдор ва пешгирии пайдошавии мухолифати манфиатхо, инчунин хавасмандсозии истифодаи бовичдононаи амалияи тичоратй байни муассисахои тичоратй ва дар муносибатхои шартномавй байни онхо ва давлат;
- с) кумак ба шаффофият дар фаьолияти созмонхои хусусй, аз чумла хангоми зарурат андешидани чорахои хаммонандсозии шахсони хукукй ва вокей, ки ба таъсис додани ташкилоти корпоративи ва идораи онхо алокаманданд;
- d) пешгирии сўинстифода аз расмиёти танзимкунандаи фаъолияти ташкилоти хусусй, аз чумла расмиёте, ки ба субсидияхо ва ичозатномахо вобаста буда, онхоро макомоти оммавй барои амалй кардани фаъолияти тичоратй пешниход менамоянд;
- е) пешгирии пайдошавии мухолифати манфиатхо бо рохи мукаррар намудани махдудиятхо, хангоми зарурат ба мухлатхои окилона, вобаста ба фаъолияти касбии шахсони мансабдори оммавии собик ё нисбат ба фаъолияти шахсони мансабдори оммави дар бахши хусусй баъди ба истеъфо ё нафака баромадани онхо, агар чунии фаъолият ё кор мустакиман ба функсияе, ки чунин шахсони мансабдори оммави дар давраи иштоли хамин мансаб ичро менамуданд ё ичрои онхоро назорат мекарданд, алокаманд мебошанд;
- f) таъмини он, ки ташкилоти хусусй бо дарназардошти сохтор ва андозаи онхо барои расонидани кумак чихати пешгирй ва ошкор намудани кирдорхои коррупсионй механизмхои кофии назорати аудитории дохилиро дошта бошанд ва барои он, ки хисобномахо ва хисоботи молиявии талабшавандаи чунин ташкилоти хусусй барои татбики расмиётй зарурии аудит ва сертификатсия кобили йстифода карор гиранд.
- 3. Бо мақсадхои пешгирии коррупсия ҳар як Давлати иштирокчй мутобиқи қонунгузорй ва қоидаҳои дохилии. он чунин тадбирҳое меандешад, ки барои пешбурди ҳисоботи муҳосибавй, пешниходи ҳисоботи молиявй зарур буда, меъёрҳои бақайдгирии муҳосибавй ва аудитро ба танзим медарорад ва барои манъи амалҳои зерин, ки бо мақсадҳои содир намудани ҳама гуна чинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия анчом дода мешаванд, мусоидат менамояд:
  - а) ташкили хисоботи ғайрирасми;
  - b) гузаронидани амалиёти ба қайд гирифтанашуда ё нодуруст бақайдгирифташуда;
  - с) пешбурди бақайдгирии харочоти вучуднадошта;
  - d) инъикоси ухдадорихо, ки объекташон нодуруст хаммонанд карда шудааст;
  - е) истифодан хуччатхои қалбакй; ва
- f) қасдан, пеш аз муҳлати пешбининамудаи конунгузор $\bar{\mathrm{u}}$ нобуд кардани ҳуҷҷатҳои муҳосибав $\bar{\mathrm{u}}$.
- 4. Хар як Давлати иштирокчй зод кардан аз андозбандии харочотеро, ки ришва (пора) мебошад ва яке аз чузъхои таркибии чиноятро ташкил медихад ва тибки моддахои 15 ва 16 хамии Конвенсия чиноят эътироф шудааст, инчунин хангоми зарурат дигар харочотеро, ки бо максадхои мусоидат ба кирдори коррупсионй масраф шудаанд; рад менамояд.

Моддаи 13. Иштироки чомеа

- 1. Хар як Давлати иштирокчй дар доираи имкониятхо ва мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ барои дастгирии иштироки фаъоли шахсонй алохида ва гуруххо берун аз доираи бахши оммавй, ба монанди чомеаи гражданй, ташкилоти гайрйхукуматй ва ташкилотхое, ки дар заминаи чомеа амал мекунанд, оид ба пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, барои таъмики аз чониби ахли чомеа дарк намудани мавчудият, сабаб ва хусусияти хавфноки коррупсия, инчунин тахдидхое, ки аз он бармеоянд, чорахои зарурй меандешад. Чунин иштирокро бояд бо кумаки чорахои зайл таквият дод:
  - а) таҳкими шаффофият ва мусоидат барои чалби аҳол $\bar{n}$ ба раванди қабули қарорҳо;
  - b) таъмин дастрасии самараноки иттилоот барои ахолй;
- с) баргузории чорабинихо оид ба иттилоотонии ахолй, ки ба ташкили мухити оштинопазирй нисбати коррупсия, инчунин татбики барномахои маърифати оммавй, аз чумла барномахои таълимй дармак табхо ва донишгоххо мусоидат менамоянд;

- d) эхтиром, хавасмандсоз $\bar{u}$ ва хифзи озодии чустуч $\bar{y}$, ба даст овардан, нашр ва пахн намудани иттилоот дар бораи коррупсия. Метавонад махдудиятхои муайяни ин озод $\bar{u}$ мукаррар карда шавад, вале танхо чунин махдудиятхое, ки конунгузор $\bar{u}$ пешбин $\bar{u}$ намудааст ва барои максадхои за $\bar{u}$ л заруранд:
  - і) барои эхтироми хукуқ ва эътибори шахсони дигар;
- іі) барои химояи амнияти милл $\bar{n}$ ё тартиботи оммав $\bar{n}$ ё хи ϕ зи саломат $\bar{n}$ ва ахлоқи ахол $\bar{n}$.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй барои таъмини он, ки макомоти дахлдор оид ба мукобилат ба коррупсия, ки дар хамин Конвенсия зикр шудааст, барои ахолй маълум бошанд, чорахои зарурй меандешад ва дастрасиро ба чунин макомот чихати пешниходи маълумот, аз чумла беимзо, дар бораи хама гуна холате, ки метавонад ба сифати ягон намуди чинояти эътирофнамудаи хамин Конвенсия баррасй гардад таъмин менамояд.

Моддаи 14. Чорахо оид ба пешгирии конуий гардонидани маблағхои пулй

- 1. Хар як Давлати иштирокчй:
- а) нисбати бонкхо ва муассисахои ғайрибонкии молиявй, аз чумла шахсони ҳуқуқй ва воқей, ки вобаста ба интиқоли маблағхои пулй с сарватхо хизматрасониҳои расмй ё ғайрирасмиро пешниход мекунанд, инчунин ҳангоми зарурат нисбат ба мақомоти дигари аз нуқтаи назари қонунй гардонидани маблағҳои пулй махсусан осебпазир дар доираи салоҳияти ҳуд, бо мақсадҳои роҳ надодан ва ошкор намудани ҳамаи шаклҳои қонунй гардонидани маблағҳои пулй низоми доҳилии фарогирандаи танзим ва назоратро чорй менамояд, зимнан чунин низом ҳабл аз ҳама ба талабот нисбат ба муҳаррар намудани шахсияти мизоч ва дар ҳолатҳои даҳлдор муайян намудани соҳибмулки манфиатдор, пешбурди ҳисобот ва пешниҳоди иттилоот дар боран созишҳои шубҳанок асос меёбад;
- b) бе расонидани зарар барои мақсадхои моддаи 46 хамин Конвенсия онро таъмин менамояд, ки мақомоти маьмурй, танзимкунанда, хифзи хуқуқ ва мақомоти дигар, ки зидди қонунй гардонидани маблағхои пулй мубориза мебаранд (аз чумла ҳангоми мутобиқати он ба қонунгузории дохилй ва мақомоти судй), қодир бошанд дар сатхй миллй ва байналмилалй тибқи шартҳои муқаррарнамудаи қонунгузории дохилии он ҳамкорй ва табодули иттилоотро анчом диҳанд ва бо ин мақсадҳо масъалаи таъсиси бахшро оид ба иттилооти фаврии молиявй баррасй менамояд, ки ба сифати маркази миллии чамъоварй, таҳлил ва паҳши иттилооте, ки ба имконпазир қонунй гардонидани маблағҳои пулй вобастаанд, амал мекунад.
- 2. Давлатхои иштирокчй масъалахои истифодаи чорахои амалан имконпазирро чихати ошкор кардани муомилоти маблағхои пулии накд ва воситахои гардони дахлдор тавассути сархади онхо, назорати чунин муомилотро хангоми риояи рафодатхои ба таъмини исифодаи зарурии иттилоот равонашуда ва эчод накардани ягон монеа барои муомилоти маблағхои пулии қонунй баррасй менамоянд. Чунин чорахо метавонанд талаботро дар бораи он, ки шахсони вокей ва муассисахои тичоратй дар бораи интиколхои байнимарзии маблағхои пулии ҳачмашон калон ва воситахои гардони дахлдор иттилоъ диханд, дар бар гиранд.
- 3. Давлатхои иштирокчй масъалаи истифодаи чорахои зарури ва амалан имконпазирро барои мукаррар намудани талаботе баррасй менамоянд, ки мутобики он муассисахои молиявй, аз чумла муассисахо оид ба интиколи маблағхои пулй бояд:
- а) ба формулярхо (шаклхои маълумот $\bar{u}$) барои интиколи электронии воситахои пул $\bar{u}$ ва иттилооти марбут ба он дар бораи ннтиколдиханда маълумоти аник ва фарогирро шомил намоянд;
  - b) чунин иттилоотро дар тамоми раванди амаликунии пардохт хифз кунанд;
- с) ҳангоми набудани иттилооти пурра дар бораи интиколдиҳанда тафтиши амики интиколи маблағҳои пулиро ба анчом расонанд.
- 4. Хангоми муқаррар намудани низоми дохилии танзим ва назорат тибқи муқаррароти ҳамин модда ва бидуни расонидани зарар ба ягон моддаи ҳамин Конвенсия ба Давлатҳои иштирокчй пешниҳод карда мешавад, ки ташаббусҳои дахлдори созмонҳои минтаҳавй, байниминтаҳавй ва бисёрчонибаро, ки бар зидди ҳонунй гардонидани маблағҳои пулй равона шудаанд, дастури амал ҳарор диҳанд.
- 5. Давлатхои иштирокчй барои рушд ва хавасмандсозии хамкории глобалй, минтакавй, зерминтакавй ва дучониба байни макомоти судй ва хифзи хукукй, инчунин макомоти танзими молиявй бо максадхои мубориза зидди конунй гардонидани маблатхои пулй кушиш менамоянд.

БОБИ III. Криминализатсия ва фаъолият оид ба ххифзи хукук

Моддаи 15. Фуруухташавии шахсони мансабдори оммавии миллй

Хар як Давлати иштнрокчй чунин чорахои конунгузорй ва чорахои дигарро меандешад, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиноятй эътироф намудани кирдорхои зерин хангоми касдан содир гардидани онхо зарур бошанд:

- а) шахсан ё тавассути миёнаравхо ба шахси мансабдори оммавй, ваъда кардан, пешниход намудан ё фарохам овардан ягон хел афзалияти гайриконунй барои худи шахси мансабдор ё шахси дигари вокей ва хукукй барои он, ки чунин шахси мансабдор хангоми ичрои ўхдадорихои мансабиаш ягон хел харакат ё бехаракатиро содир
- b) шахсан ё тавассути миёнаравхо мансабдори оммавй гирифтани ягон хел афзалияти ғайриқонунй барои худи шахси мансабдор ё шахси дигари вокей ва хукукй, бо мақсади он, ки чунин шахси мансабдор хангоми ичрои ўхдадорихои мансабиаш ягон хел харакат ё бехаракатиро содир намояд.

Моддаи 16. Фурўхташавии шахсони мансабдори оммавии хоричй ва шахсони мансабдори созмонуои байналмилалии оммавй

- 1. Хар як Давлати иштнрокчй чунин чорахон конунгузорй ва чорахои дигарро меандешад, ки метавонанд ба сифати чазои чиной эътироф кардани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо зарур бошанд: ба шахси мансабдори оммавии хоричй ё шахси мансабдори созмони байналмилалии оммавй, шахсан ё тавассути миёнаравхо ваъда додан, таклиф намудан ё пешниходи ягон хел афзалияти гайриконунй барои худи шахси мансабдор ё шахси дигари вокей ё хукукй барои он, ки чунин шахси мансабдор хангоми ичрои ўхдадорихои мансабиаш барои ба даст овардан ё нигох доштани ягон хел афзалияти тичоратй ё дигар афзалияти гайриконунй вобаста ба пешбурди фаъолияти байналмилалй ягон хел харакат ё бехаракатиро содир намояд.
- 2. Хар як давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва дигар чорахоро меандешад, ки онхо метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф кардани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо зарур бошанд: тамаъчуй ё аз чониби шахси мансабдори оммавии хоричй ё шахси мансабдори созмони байналмилалии оммавй шахсан ё тавассути миёнаравхо ба даст овардани ягон хел афзадияти гайриқонунй барои худи шахси мансабдор ё шахси дигари вокей ва хукукй барои он, ки чунин шахси мансабдор хангоми ичрби ухдадорихои мансабиаш ягон хел харакат ё бехаракатиро содир намояд.

Моддаи 17. Тасарруф, ғайриқонунй азони худ кардан ё истифодаи ғайримақсадноки амвол аз чониби шахси мансабдори оммавй

Хар як Давлати иштирокчй чунин чорахои конунгузорй ва чорахои дигарро меандешад, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф кардани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо зарур бошанд: аз чониби шахси мансабдор бо максадхои ба даст овардани манфиат барои худ ё шахси вокей ё хукукии дигар тасарруф, ғайриконунй аз они худ кардан ё дигар истифодаи ғайримаксадноки ягон амвол, воситахои оммавй ё хусусй ва коғазхои киматнок ё ягон ашёи киматноки дигар, ки бинобар вазифаи ишғолнамудааш тахти ихтиёри чунин шахси мансабдор қарор дорад.

Моддаи 18. Супистифода аз нуфуз бо максадхои ғаразнок

Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои, ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми қасдан содир кардани онхо зарур бошанд:

- а) ба шахси мансабдори оммавй. ё ба ҳар шахси дигар, шахсан ё тавассути миёнаравҳо ваъда додан, таклиф ё пешниҳод намудани ягон хел афзазлияти ғайриқонунй барои он, ки чунин шахси мансабдори оммавй ё чунин шахси дигар аз нуфузи ҳакиқй ё эҳтимолиаш бо мақсади аз маъмурият ё мақоми оммавии Давлати иштирокчй ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунй барои ташаббускори аввалини чунин ҳаракат ё ҳар шахси дигар суиистифода намояд;
- b) тамаъчуй ё аз чониби шахси мансабдори оммавй ё хар шахси дигар. шахсан ё тавассути миёнаравхо чихати ба даст овардани ягон хел афзалияти гайриконунй барои худ ё шахси дигар, барои он, ки чунин шахси. мансабдори оммавй ё. чунин шахси дигар аз нуфузи хакикй ё эхтимолиаш бо максади аз маъмурият ё макоми оммавии Давлати иштирокчй гирифтани ягон хел афзалияти гайриконунй суиистифода намояд.

Моддаи 19. Сўиистифода аз холати хизматй

Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми қасдан содир кардани онхо зарур бошанд: суиистифода аз ваколатхо ва холати хизматй, яъне содир намудани ягон хел харакат ё бехаракатй, ки аз чониби шахси мансабдори оммавй хангоми ичрои вазифахояш бо

мақсади ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунй барои худаш ё шахси дигари вокей ё ҳуқуқй бо вайрон намудани қонунгузорй анчом дода шудааст.

Моддаи 20. Бойшавии ғайриқонунй

Бо шарти риояи конститутсия ва принсипхои асосии низоми хукукии худ хар як Давлати иштирокчй имконияти кабули чунин чорахо конунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо зарур бошанд: бойшавии ғайриқонунй, яъне афзоиши калони дороии шахси мансабдори оммавй, ки аз даромадхои қонунии $\bar{y}$ зиёд мебошанд ва онро $\bar{y}$ бо тарзи фахмо асоснок карда наметавонад.

Моддаи 21. Харида гирифтан дар бахши хусусй

Хар як Давлати иштирокчй имконияти кабули чунин чорахои конунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо дар рафти фаъолияти иктисодй, молиявй ё тичоратй зарур бошанд:

- а) шахсан ё тавассути миёнаравхо ваъда додан, таклиф ё пешниходи ягон хел афзалияти ғайриқонунй барои хар шахсе, ки ба фаъолияти ташкилоти бахши хусусй рохбарй менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот кор мекунад, барои худи чунин шахс ё шахси дигар барои он, ки чунин шахс бо вайрон кардани ўхдадорихои худ ягон хел аракат ё бехаракатиро содир намояд;
- b) тамаъчуй, шахсан ё тавассути миёнаравхо ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунй аз чониби ҳар шахс, ки ба фаъолияти ташкилоти бахши хусусй рохбарй менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот кор мекунад, барои худи ҳамин шахс ё шахси дигар барои он, ки чунин шахс бо вайрон кардани уҳдадориҳои худ ягон хел ҳаракат ё беҳаракатиро анчом диҳад.

Моддаи 22. Тасарруфи амвол дар бахши хусусй

Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми қасдан содир кардани онхо дар рафти фаъолияти иқтисодй, молиявй ё тичоратй зарур бошанд: аз чониби шахсе, ки ба фаъолияти ташкилоти хусусй рохбарй менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот кор мекунад, тасарруфи ягон амвол, воситахои хусусй ё қоғазхои қимматнок ё ашёи дигари қимматнок, ки бинобар холати-хизматй таҳти ихтиёри ҳамин шахс қарор доштанд.

Моддаи 23. Қонунй гардонидани даромадхои бо рохи чиноят бадастомада

- 1. Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чиной эътироф намудани кирдорхои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд:
- а) і)конверсия ё интиколи амвол, агар маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз чиноят буда, бо максадхои пушонидан ё пинхон доштани сарчашмаи чиноятии ин амвол ё бо максадхои расонидани кумак ба хар шахсе, ки дар содир кардани хукуквайронкунии асосй иштирок кардааст, барои он, ки чунин шахс тавонад аз чавобгарй барои содир кардани кирдорхояш саркашй кунад, анчом дода шудааст;
- ii) пинхон намудан ё нихон доштани хусусияти аслй, манбаъ, суроға, тарзи ихтиёрдорй, интикол, хукук ба амвол ё мансубияти он, агар маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз чиноят аст; b) хангоми риояи принсипхои асосии низоми хукукии худ:
- i) харидан, сохибй ё истнфодаи амвол, агар хангоми гирифтани он маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз чиноят мебошад;
- іі) иштирок, дахлдорй ё забоняккунй бо мақсади содир намудани ҳама гуна чиноят, ки ҳамин модда чиноят эътироф намудааст, сӯикасд ба содир кардани он, инчунин ёрй додан, таҳрук кардан, мусоидат ё додани маслиҳат ҳангоми содир кардани он.
  - 2. Барои мақсадҳои амалӣ намудан ё истифодаи банди 1 ҳамин модда:
- а) хар як Давлати иштирокч $\bar{u}$ к $\bar{y}$ шиш менамояд, ки банди 1 хамин моддаро нисбат ба доираи восеи хукуквайронкунихои асос $\bar{u}$ исти ϕ ода барад;
- b) ҳар як Давлати иштирокчй ба хисоби ҳуқуқвайронкуниҳои асосй ҳадди ақал доираи ниҳоят васеи ҷиноятҳоеро шомил менамояд, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст;
- с) барои мақсадхои зербанди b боло хукуқвайронкунихои асос $\bar{u}$ чиноятхоеро фаро мегирад, ки ҳам дар доираи юрисдиксия ва ҳам берун аз доираи юрисдиксияи Давлати

иштирокчии дахлдор содир шудаанд. Вале чиноятхои берун аз доираи юрисдиксияи ягон Давлати иштирокчй содиршуда танхо ба шарте хукуквайронкунии асосй хисобида мешаванд, ки агар чунин кирдор тибки конунгузории дохилии давлате, ки дар он содир шудааст, ба сифати чазои чиной эътироф шуда бошад ва он тибки конунгузории дохилии Давлати иштирокчй, ки хамин модда истифода ё татбик мешавад, агар чиноят дар он содир мегардид, метавонист ба сифти чазои чиной эътироф карда шавад;

- d) хар, як Давлати иштирокч $\bar{u}$ ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид матни конунхои худро, ки татбики м $\bar{y}$ каррароти хамин моддаро таъмин менамоянд, инчунин матни хама гуна таг $\bar{u}$ ироти минба $\bar{u}$ да ба ин конунхо $\bar{u}$ тасвири онхоро пешииход мекунад;
- е) агар инро принсипхои асосии конунгузории дохилии Давлати иштирокчй такозо намояд, пешбинй мегардад, ки чиноятхои дар банди 1 хамин модда зикршуда ба шахсоне, ки хукуквайрокунии асосиро содир намудаанд, тааллук надоранд.

Моддаи 24. Пинхон доштан

Бе расонидани зарар ба мукаррароти моддаи 23 ҳамин Конвенсия ҳар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорй ва чораҳои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд кирдорро ба сифати чазои чиной эътироф намояд, агар онҳо касдан, баъди содир кардани ҳама гуна чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, бе иштирок дар содир кардани чунин чиноят, пинҳон доштан ё бетаваққуф нигоҳ доштани амвол, агар ба шаҳси даҳлдор маълум бошад, ки чунин амвол дар натичаи содир намудани ҳама гуна чинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия ба даст оварда шудааст.

Моддаи 25. Монеъшавй ба татбики адолати судй

Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл хангоми касдан содир кардани онхо зарур бошанд:

- а) истифодаи кувваи чисмонй, тахдид ё тарсонидан ё ваъдадихй, пешниход ё додани афзалияти ғайриконунй, бо максади моил кунонидан барои додани баёноти бардурут ё дахолат дар чараёни додани баёнот ё пешниходи далелхо дар рафти мурофиа, бинобар содир кардани чиноятхое, ки хамин Конвенсия эътироф менамояд;
- b) истифодаи қувваи чисмонй, тахдид ё тарсонидан бо мақсади дахолат ба ичрои вазифахои шахси мансабдори мақомоти судй ё хифзи хукук дар рафти мурофиа вобаста ба содир гардидани чиноятхое, ки хамин Конвенсия эътироф менамояд. Хеч чиз дар хамин зербанд ба хукукхои Давлатхои иштирокчй барои доштани қонунгузорие, ки хифзи дигар категорияхои шахсони мансабдори оммавиро таъмин менамояд, зарар намерасонад.

Моддаи 26. Чавобгарии шахсони хукукй

- 1. Хар як Давлати иштирокчй чунин чорахое чорахое меандешад, ки метавонанд бо дарназардошти принсипхои хукукии он чихати мукаррар намудани чавобгарии шахсони хукукй барои иштирок дар чинояткое, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, зарур бошанд.
- 2. Бо шарти риояи принсипхои хукукии Давлати иштирокчй чавобгарии шахсони хукукй метавонад чиноятй, гражданй, хукукй ё маъмурй бошад.
- 3. Вогузор намудани чунин чавобгарй ба чавобгарии чиноятии шахсони вокеие, ки чиноят содир намудаанд, зарар намерасонад.
- 4. Хар як Давлати иштирокчй, аз чумла нисбат ба шахсони хукукие, ки мутобики хамин модда ба чавобгарй кашида мешаванд, истифодаи чунин мучозоти чиной ё ғайричиной, инчунин истифодаи мучозоти пулиро таъмин менамояд, ки самарабахш, мутаносиб ва дорои таъсири боздошткунанда мебошад.

Моддаи 27. Иштирок ва суикасд

- 1. Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва чорахои дигарро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдорхои зайл зарур бошанд: ба ҳар сифат, масалан иштирок ба сифати ҳамичрочй, ёрдамчй ё таҳриккунанда дар содир кардани ягон хел чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва дигар чорахоро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф намудани кирдори зайл зарур бошанд: ҳама гуна суикасд барои содир кардани ягон хел чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.
- 3. Қар як Давлати иштирокчй имконияти қабули чунин чорахои қонунгузорй ва дигар чорахоро баррасй менамояд, ки метавонанд барои ба сифати чазои чиной эътироф

намудани кирдори зайл зарур бошанд: тайёрй ба содир кардани ягон хел чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.

Моддаи 28. Дарк намудан, ният ва қасд ҳамчун унсурҳои чиноят

Дарк намудан, ният ё қасд, ки ҳамчун унсурҳои ягон хел чинояти этирофнамудаи ҳамин Конвенсия тақозо мегардад, метавонанд вобаста ба ҳолатҳои объективии воқеии ҳодиса муҳаррар карда шаванд.

Моддаи 29. Мухлатхои даъво

Хар як Давлати иштирокчй хангоми зарурат, мувофики конунгузории дохилии худ барои огози истехсолот нисбати хар як чинояти эътирофнамудаи хамин Конвенсия мухлати дарозмуддати даъворо мукаррар менамояд ва дар холатхое, ки агар шахси барои содир кардани чиноят гумонбаршуда аз адолати судйхаркашй намояд, мухлати даъвои боз хам дарозмуддат ё имконияти боздоштани чараёни мухлати даъворо мукаррар мекунад.

Моддаи 30. Таъкиб, баровардани карори судй ва мучовот

- 1. Хар як Давлати иштирокчй барои содир намудани ягон хел чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, истифодаи чунин мучозоти чиноиро пешбинй менамояд, ки дарачаи хавфнокии ин чиноятро ба эътибор мегирад.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй бо дарназардошти низоми ххукукии худ ва принсипхои конститутсионй чунин чорахое меандешад, ки метавонанд барои мукаррар ё таъмин кардани мувозинати зарури байни хар як масуниятхо (иммунитетхо) ё имтиёзхои юрисдикснонй, ки ба шахсони мансабдори оммавй вобаста ба ичрои вазифаи онхо дода шудаанд, зарур бошанд ва хангоми зарурат имкон медихад тафтиши самаранок, таъкиби чиноятй ва баровардани карори судй вобаста ба чиноятхо, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, ба амал мебарорад.
- 3. Хар як Давлати нштмрокчй кушиш менамояд хама гуна ваколатхои хукукии дискретсионии пешбининамудаи конунгузории дохилии худро марбут ба таъкиби чиноятии шахсон, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст. чихати ноил гаштан ба самаранокии хаддалимкони чорахои хифзи хукук нисбат ба чунин чиноятхо ва бо дарназардошти дахлдори зарурати монеъ шудан ба содир намудани чунин чиноятхо истифода барад.
- 4. Нисбати чиноятхое, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, хар як Давлати иштирокчи мутобики конунгузории дохилии худ ва бо дарназардошти зарурии хукукхои хифз, бо максади таъмини он, ки шартхои кабули карор оид ба озодкунй то суд ё то кабули карор аз руи шикояти кассатсионй ё эътироз зарурати таъмини хузури айбдоршавандаро дар мурофиаи минбаъдаи чиной ба инобат гирифта бошанд, чорахои зарурй меандешад.
- 5. Хар як Давлати иштирокч $\bar{n}$ хангоми баррасии масъала оид ба имконияти пеш аз м $\bar{y}$ хлат $\ddot{e}$ шартан озод намудани шахсонеро, ки барои чунин чиноятхо махкум шудаанд, дарачаи хав $\bar{q}$ нокии чиноятхои дахлдорро ба эътибор мегирад.
- 6. Хар як Давлати иштирокчй тибқи меъёри мувофиқ ба принсипхои асосии низоми хуқуқии он, имконияти муқаррар намудани расмиётеро баррасй менамояд, ки бо кумаки он шахси мансабдори оммавии барои содир кардани чиноят айбдоршуда, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, ҳангоми зарурат метавонад бо дарназардошти зарурати эҳтироми принсипи эҳтимолияти бегуноҳй аз чониби мақомоти дахлдор маъзул (аз вазифа барканор), муваққатан аз ичрои вазифаҳои хизматй дур карда ё ба мансаби дигар гузаронида шавад.
- 7. Бо дарназардошти дарачаи хавфнокии чиноят, агар асоснок бошад, хар як Давлати иштирокчй тибки меъёри мувофик, ки он ба принсипхои асосии низоми хукукни он чавобгу мебошад, имконияти мукаррар намудани расмиётро барои аз хукукхои мукаррарнамудаи конунгузории дохилии он, бо карори суд ё бо кумаки хар воситахои дахлдор ба мухлати муайян махрум кардани шахсони барои чиноят махкумшударо, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, баррасй менамояд:
  - а) ишғол кардани мансаби оммав $\bar{\mathrm{u}}$; ва
- b) ишғол намудани мансаб дар ягон муассиса, ки пурра ё қисман таҳти моликияти давлат қарор дорад.
- 8. Банди 1 хамин модда ба амал баровардани ваколатхои интизомии макомоти салохиятнок нисбат ба хизматчиёни гражданй зарар намерасонад.
- 9. Хеч чиз дар хамин Конвенсия ба принсипе, ки мутобики он муайян намудани чиноятхои эътирофнамудаи хамин Конвенсия ва эътирозхои истифодашавандаи хукукй ё дигар принсипхои хукукии муайянкунандаи конунй будани кирдор дахолат намекунад ва дар доираи конунгузории дохилии хар як Давлати иштирокчй карор дошта, таъкиби

чиноятй ва чазо барои чунин чиноятхо мутобикн хамин конунгузорй ба амал бароварда мешавал.

10. Давлатхои иштирокч $\bar{u}$ к $\bar{y}$ шиш мекунанд ба шахсоне, ки барои чиноят махкум шудаанд ва онро хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, барои хамгиро $\bar{u}$ ба чомеа мусоидат кунад.

Моддаи 31. Боздоштани амалиёт, хабсва мусодира

- 1. Қар як Давлати иштирокч $\bar{n}$ дар доираи низоми дохилии ҳуқуқии ҳуд чунин чораҳои имконпазиреро меандешад, ки метавонанд барои таъмини имконияти мусодираи инҳо зарур бошанд:
- а) даромадхо аз чинояте, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст $\ddot{\rm e}$ амволе, ки арзиши он ба чунин даромадхо баробар аст;
- b) амвол, тачхизот ё дигар воситахое, ки хангоми содир намудани чиноят истифода шудаанд ё таъин шудаанд барои хангоми содир намудани чиноят истифода шудаанд ва хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст;
- 2. Хар як Давлати иштирокчй чунин чорахое меандешад, ки метавонанд барои таъмини имконияти ошкор намудан, пайгирй, боздоштан ё ба хабс гирифтани хама гуна даромаду амволи дар банди 1 хамин модда номбаршуда бо максади мусодираи минбаъда зарур бошанд.
- 3. Хар як давлати иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ чунин чорахои конунгузори ва дигар чорахое меандешад, ки барои танзими идоракунии амволи боздоштшуда, ба хабс гирифта ё тибки бандхои 1 ва 2 хамин модда мусодирагардида аз чониби макомоти салохиятнок зарур мебошанд.
- 4. Агар чунин даромадхо аз чиноят кисман $\ddot{\rm e}$ пурра ба дигар амаол табдил дода шуда бошанд, он гох чорахои дар хамин модда зикргардида нисбати чунин амвол истифода мегарданд.
- 5. Агар даромад аз чиноят ба амволи аз манбаъхои конунй бадастоварда хамрох карда шуда бошад, он гох мусодира бидуни зарар ба хама гуна ваколатхои марбут ба боздоштан ё хабс нисбат ба он кисми амволе истифода мегардад, ки баробари арзшии даромади хамрохгардида мебошад.
- 6. Чорахои дар хамин модда зикргардида, инчунин нисбат ба фоида ё дигар нафъе, ки аз чунин даромадхо аз чиноят гирифта шудаанд, аз амволе, ки даромадхо аз чиноятхо ба он хамрох ё табдил дода шуда буданд, бо хамон усул ва ба хамон андозае, ки нисбат ба даромадхо аз чиноят андешида мешаванд, татбик мегарданд.
- 7. Барои мақсадхои ҳамин модда ва моддаи 55 ҳамин Конвенсия ҳар як Давлати иштирокчй судҳо ё мақомоти салоҳиятноки дигари худро ваколатдор менамояд, ки дар бораи пешниҳод намудан ё ба ҳабс гирифтани хуччатҳои бонкй, молиявй ё тичоратй ҳарор ҳабул кунанд. Давлати иштирокчй мутобиҳи муҳаррароти ҳамин банд бо истинод ба нигоҳ доштани сирри бонкй аз андешидани чораҳо сарҳашй намеҳунад.
- 8. Давлатхои иштирокчй метавонанд имконпазирии муқаррар намудани талаботеро баррасй намоянд, ки он ба шахси содирнамудаи чиноят имкон медихад пайдоиши қонунии даромадхои эхтимолй аз чиноят ё дигар амволи тахти мусодира қарордоштаро дар ҳачме, ки чунин талабот ба принсипҳои қонунгузории дохилии он ва хусусияти мурофиаи судй ё баррасии дигар мутобиқ бошад, исбот кунад.
- 9. Муқаррароти хамин модда набояд тарзе шарх дода шавад, ки ба хуқуқхои тарафхои сеюми поквичдон зарар расонад.
- 10. Хеч чиз дар хамин модда принсипхоеро, ки мутобики онхо чорахои дар он зикргардида дар асоси мукаррароти конунгузории дохилии Давлати иштирокчй ва бо шарти риояи онхо муайян ва амалй карда мешаванд, халалдор намесозад.

Моддаи 32. Хифзи шохидон, экспертхо ва чабрдидагон

- 1. Хар як Давлатхои иштирокчй мутобики низоми дохилии хукукии худ ва дар доираи имконоти худ чихати таъмини химояи самаранок аз интиком ё тарсонидани эхтимолй нисбати шохидон ва экспертон, ки вобаста ба чиноят баёнот додаанд ва хамин Конвенсия чинбят эътироф намудааст ва хангоми зарурат нисбат ба хешовандон ва дигар шахсони наздики онхо чорахои дахлдор меандешад.
- 2. Чорахои дар банди 1 моддаи мазкур пешбинишуда, бе расонидани зарар ба хукукхои айбдоршаванда, аз чумла хукук барои баррасии дахлдор, инхоро низ метавонанд дар бар гиранд:
- а) муқаррар намудани расмиёт барои химояи чисмонии чунин шахсон, то андозае, ки зарур ва амалан имконпазир аст, чихати барои мухочирати (кучонидани) онхо ба макони дигар ва қабули чунин холатхое, ки хангоми зарурат фош насохтани маълумоти мансуб ба шахсият ва макони чойгиршавии чунин шахсонро ичозат медихад ё барои ошкор намудани чунин маълумот махдудиятро муқаррар менамояд;

- b) қабули қоидаҳо аз он шаҳодат медиҳанд, ки ба шоҳидон ва экспертон имконияти додани баёнот тарзе таъмин гардидааст, ки онҳо тахти ҳимоя қарор доранд, масалан ичозати додани баёнот бо кумаки воситаҳои алоқа, ба монанди алоқаи видео ё дигар воситаҳои даҳлдор.
- 3. Давлатхои иштирокч $\bar{u}$ имконияти бастани созишномахо $\ddot{e}$ шартномахоро бо дигар давлитхо оид ба мухочирати (к $\bar{y}$ чонидани) шахсоне, ки дар банди 1 моддаи мазкур зикр шудаанд, баррас $\bar{u}$ менамоянд.
- 4. Муқаррароти моддаи мазкур хамчунин нисбат ба чабрдидагон то андозае, кн онхо шохид мебошанд, татбиқ карда мешавад.
- 5. Хар як Давлати иштмрокчй бо шарти риояи конунгузории дохилии худ дар хамаи даврахои мурофиаи судй барои баён намудан ва баррасии андешахо ва хавфи чабрдидагон нисбат ба шахсони содирнамудаи чиноят чунин шароите фарохам меоварад, ки он ба хукукхои химоя зарар расонида натавонад.

Моддаи 33. Хифзи шахсоне, ки иттилоот медиханд

Хар як Давлати иштирокчй имконияти ба низоми дохилии хукукии худ ворид намудани чорахои дахлдорро баррасй менамояд, ки барои аз муомилаи беадолатониа хифз намудани хама гуна шахсоне, ки аз руи вичдон ва дар заминаи аклу хирад ба макомоти ваколатдор оид ба хамаи ходисахои вобаста ба чиноятхое, ки хамин Конвенсия эътироф намудааст, хабар медиханд, баррасй менамояд.

Моддаи 34. Оқибатқои кирдорқои коррупсионй

Бо дарназардошти бовичдонона ба даст овардани хукукхои тарафхои сеюм хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии конунгузории дохилии худ чихати ба танзим даровардани масъалахо оид ба окибатхои коррупсия чорахо меандешад. Аз ин ру, Давлатхои иштирокчй метавонанд коррупсияро ба сифати омиле, ки истехсолот барои аз эътибор сокит кардан ё бекор кардани карордодхо ё бозхонди консессия (имтиёз) ё дигар воситахои шабех ё қабули дигар чорахо барои ислохи вазъи бавучудомада дорои ахамият мебошад, баррасй намоянд.

Моддан 35. Чуброни зарар

Хар як Давлати иштирокчй тибки принсипхои конунгузории дохилии худ чунин чорахое меандешад, ки имкон медиханд шахсони хукукй ва вокеии дар натичаи ин ё он кирдори коррупсионй зарардида хукук дошта бошанд чихати чуброн нисбати шахсоне, ки барои расонидани ин зарар чавобгаранд, парванда оғоз намоянд.

Моддаи 36. Макомоти махсусгардонидашуда

Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии низоми хукукии худ мавчуд будани маком ё макомот ё шахсонеро, ки барои мубориза бар зидди коррупсия тавассути чорахои хифзи хукук махсус гардонида шудаанд, таъмин менамояд. Ба чунин макомот, ё шахсои тибки принсипхои асосии низоми хукукии Давлатхои иштирокчй мустакилияти зарурй фарохам оварда мешавад, то онхо тавонанд функсияхои худро самаранок ва бе ягон таъсири номатлуб ичро намоянд. Шахсон ё кормандони ин гуна маком ё макомот чихати ичрои вазифахои худ бояд дорои тахассуси дахлдор ва захирахои зарурй бошанд.

Моддаи 37. Хамкорй бо макомоти хифзи хукук

- 1. Хар як Давлати иштирокчй барои хавасмандгардонии шахсоне, ки дар содир кардани ин ё он чиноят иштирок мекунанд ё кардаанд ва хамин Конвенсия ин кирдорро чиноят эътироф намудааст, чихати пешниходи иттилооте, ки ба макомоти ваколатдор барои максади тафтишот ва исбот нихоят муфид аст, инчунин хангоми расонидани кумаки мушаххас ва вокей ба макомоти ваколатдор, ки метавонад барои аз даромади чинояти содиркарда махрум сохтани чинояткорон ва бозбаргардонидани ин фоида мусоидат намояд, чорахои зарурй меандешад.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй дар холатхои дахлдор масьалахои сабук намудани чазои шахси айбдоршавандаро, ки хангоми пешбурди тафтишот ё таъкиб вобаста ба ин ё он чиноят бо макомоти ваколатдор хамкорй мекунад ва онро хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, баррасй менамояд.
- 3. Хар як Давлати иштирокчй мутобиқи принсипхои асосии қонунгузории дохилии худ масъалаи имконпазирии додани масуният аз таъкиби чиноятиро ба шахсе, ки хангоми тафтишот ё таъқиб вобаста ба ин ё он чиноят бо мақомоти ваколатдор хамкории чиддй мекунад ва онро хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, баррасй менамояд.

- 4. Химояи ин шахсон mutatis mutandis, тибки тартиби пешбининамудаи модааи 32 Конвесияи мазкур ба амал бароварда мешавад.
- 5. Дар холатхое, ки агар шахси дар банди 1 моддаи мазкур зикршуда дар яке аз Давлатхои иштирокчй бошад ва бо макомоти ваколатдори Давлатхои иштирокчии дигар хамкории чиддй намояд, конунгузории дохилии худ имконияти бастани созишнома ё шартномахоро чихатн имконпазирии аз чониби дигар Давлати иштирокчй ба ин шахс фарохам овардани речаи пешбининамудаи бандхои 2 ва 3 хамин моддаро баррасй менамоял.

Моддаи 38. Хамкорй байни макомоти миллй

Хар як Давлати иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ чорахое меандешад, ки онхо метавонанд барои хавасмандгардонии хамкорй байни макомоти оммавй, инчунин шахсони баландмакоми оммавии он аз як тараф, ва аз тарафи дигар бо макомоти худ, ки барои тафтишот ва таъкиб вобаста ба чиноят масъуланд, зарур бошанд. Чунин хамкорй метавонад шаклхои зайлро дар бар гирад:

- а) бо ташаббуси худ пешниход намудани маълумот ба чунин макомоти масъул, агар асосхо барои эхтимоли содир шудани ин $\ddot{\rm e}$ он чиноят мавчуд бошад ва он мутобики моддахои 15, 21 ва 23 хамин Конвенсия чиноят эътироф шудааст; $\ddot{\rm e}$
- б) ҳангоми гирифтани дархости дахлдор ба чунин макомоти масъул пешниход намудани тамоми иттилооти зарурй.

Моддаи 39. Хамкорй байни макомоти миллй ва бахши хусусй

- 1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ чунин чорахое меандешад, ки метавонанд барои хавасмандгардонии хамкорихо байни макомоти миллии тафтишотй, макомоти прокуратура ва ташкилотхои бахши хусусй, аз чумла муассисахои молиявй оид ба масъалахои вобаста ба содир намудани чиноят, ки хамин Конвенсия онро чиноят эътироф намудааст, зарур бошанд.
- 2. Қар як Давлати иштирокчй масъалан ҳавасмандгардонии шаҳрвандони худ ва дигар шаҳсонро, ки маъмулан дар қаламрави он зиндагй мекунанд, чиҳати додани маълумот ба мақомоти миллии тафтишотй, мақомоти прокуратура оид ба содир шудани ягон чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, баррасй менамояд:

Моддаи 40. Сирри бонкй

Хар як Давлати иштирокчй хангоми тафтишоти чиноятии дохилй, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, метавонад дар доираи низоми дохилии хукукии худ мавчуд будани механизмхои заруриеро таъмин кунад. ки онхо тавонанд монеахои дар натичаи татбики конунгузорй дар бораи сирри бонкй бамиёномадаро бартараф намоянд.

Моддаи 41. Маълумот дар бораи доштани доғи судй

Хар як Давлати иштирокчй метавонад конунгузорие кабул намояд ё дигар чорае андешад ки имкон медихад тибки хамон шарт вах амон максад, он гуна хукиеро, вобаста ба гумонбарй дар содир намудани чинояти тафтишшаванда баровардашуда, барои истифодаи чунин маълумот дар чараёни мурофиаи судй вобаста ба чинояти дар хамин Конвенсия чиноят эътирофгардида зарур хоханд буд, ба хисоб гирифта шавад.

Моддаи 42. Юрисдиксия

- 1. Хар як Давлати иштирокч $\bar{u}$ метавонад чунин чорае андешад, ки имкон медихад нисбати чинояте, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, юрисдиксияи худро муқаррар намояд, агар:
  - а) чиноят дар хузури хамин Давлатхои иштирокчй содир шуда бошад; ё
- b) чиноят дар хузури дохили киштие содир шудааст, ки тахти парчами хамин Давлатхои иштирокчй шино мекунад ё дар киштии хавоие содир шудааст, ки дар хамин лахза мутобики конунгузории хамин Давлатхои иштирокчй ба кайд гирифта шудааст.
- 2. Хангоми риояи моддаи 4 Конвенсияи мазкур Давлати иштирокчй инчунин метавонад юрисдиксияи худро нисбати хама гуна чиноятхо мукаррар намояд, агар:
  - а) чиноят муқобили шахрванди ҳамин Давлати иштирокчй содир шуда бошад;
- b) чиноят аз тарафи шахрванди ҳамин Давлати иштирокчй ё шахси бетабаа, ки маъмулан дар қаламрави он зиндагй мекунад, содир шудабошад;
- с) чиноят хангоме чиноят хисоб меёбад, ки мутобики банди 1b ва моддаи 23 Конвенсияи мазкур чиноят эътироф шуда, берун аз каламрави давлат, бо максади амалй намудани ягон чиноят дар каламрави он содир гардидааст ва мутобики банди 1 а і) ё іі) ё ин b і) моддаи 23 Конвенсияи мазкур чиноят эътироф шуда бошад; ё

- d) чиноят ба муқобили ҳамин Давлати иштирокчй содир шудааст.
- 3. Барои мақсади моддаи 44 Конвенсияи мазкур ҳар як Давлати иштирркчй чунин чораҳое меандешад, ки метавонанд барои муқаррар намудани юрисдиксяи ҳуд нисбати чинояте, ки онро ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, зарур бошанд, ҳангоме, ки агар шаҳси барои содир намудани чиноят гумонбаршуда дар ҳудуди ҳамин давлат мавчуд бошад ва он шаҳсро танҳо аз сабаби он, ки яке аз шаҳрвандони ҳамин давлат мебошад, баргашта намедиҳад.
- 4. Хар як Давлати иштирокчй тадбирхое меандешад, ки метавонанд барои мукаррар намудани юрисдиксияи худ нисбати чинояти эътирофнамудаи хамин Конвенсия зарур бошанд, инчунин хангоме, ки агар шахси дар содир намудани чиноят гумонбаршуда дар худуди хамин давлат бошад ва он чунин шахсро баргашта намедихад.
- 5. Агар Давлати иштирокчй, ки юрисдиксияи худро тибки банди 1 ё 2 моддаи мазкур татбик менамояд, хабарнома гирад ё бо усули дигар огох шавад, ки хама гуна Давлатхои дигари иштирокчй тафтиши чиноят ё мурофиаи судиро вобаста ба хамон як кирдор пеш мебаранд, макомоти ваколатдори хамин Давлатхои иштирокчй дар холатхои зарурй бо максади хамохангсозии фаъолияти худ байни хамдигар машварат мекунанд.
- 6. Бе расонидани зарар ба меъёрхои умумии хукуки байналмилалй Конвенсияи мазкур татбики хама гуна юрисдиксияи чиноятиро, ки Давлати иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ мукаррар намудааст, истисно намекунад.

БОБИ IV. Хамкории байналмилалй

Моддаи 43. Хамкории байналмилалй

- 1. Давлатхои иштирокчй аз рўи масъалахои чиноятй хукукй мутобики моддахои 44 ва 50 Конвенсияи мазкур хамкорй менамоянд, агар ин мувофикн максад ва мутобики низоми дохилии хукукии онхо бошад. Давлатхои иштирокчй имконияти расонидани кумаки байнихамдигарнро чихати пешбурди тафтишот ва мурофиа вобаста ба масъалаи шахрвавдию хукукй ва маъмурй, ки ба коррупсия алокаманд аст, мусоидат менамоянд.
- 2. Агар нисбат ба масъалаи хамкории байналмилалй риояи принсипи эътирофи муштараки ягон амали дахлдор ба сифати чиноят зарур бошад, ин принсип риояшуда хисоб меёбад, новобаста аз он, ки конунгузории Давлати иштирокчии дархостшаванда ин кирдорро ба категорияи чиноятхо дохил намудааст ё онро бо хамон истилохоте тавсиф мекунад, ки Давлати иштирокчии дархосткунанда истифода намудааст, агар кирдоре, ки таркиби чиноятро ташкил медихад, мутобики конунгузорихои хар ду Давлати иштирокчй чун чавобгарии чиноятй эътироф шуда бошад.

Моддаи 44. Супоридан

- 1. Моддаи мазкур нисбати чиноятхое, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, татбик карда мешавад, агар шахсе, ки барои супоридан дархост шудааст, дар худуди Давлати иштирокчии дархостшаванда карор дошта бошад, ба шарте, ки агар кирдори ў вобаста ба дархости супоридан мутобики конунгузории дохилии хам Давлати иштирокчии дархосткунанда ва хам Давлайт иштирокчии дархостшаванда чун чавобгарии чиноятй эътироф шудабо шад.
- 2. Қатъи назар аз муқаррароти банди 1 моддаи мазкур қонунгузории Давлатхои иштирокч $\bar{u}$, метавонанд мутобиқи Конвенсияи мазкур чихати супоридани ин $\ddot{e}$ он шахс вобаста ба хама гуна чиноят ичозат диханд, агар он тибқи қонунгузории дохилии хамин Давлат чун чавобгарии чиноят $\bar{u}$ эътиро $\bar{\psi}$ нашуда бошад.
- 3. Агар дархост барои супоридан ба якчанд чиноятхои алохида дахл кунад, ки хатто яке аз он метавонад тибки моддаи мазкур боиси супоридан гардида, бокимонда аз сабаби мухлати чазо барои онхо супориданро ба миён намеоварад, вале мувофики хамин Конвенсия чиноят эътироф шудаанд, Давлати иштирокчии дархосткунанда метавонад моддаи мазкурро нисбати ин чиноятхо низ татбик намояд.
- 4. Хар як чинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбик мешавад. ба хамаи шартномахои мавчудаи байни Давлатхои иштирокчй дар хусуси супорндан ба сифати чиноят воридгардида хисоб меёбад, ки метавонад боиси супоридан шавад. Давлатхои иштирокчй ўхдадор мешаванд чунин чиноятро ба сифати чинояте, ки метавонад боиси супоридан шавад ба хама гуна шартномахо оид ба супоридан, ки байни худ ба имзо расонидаанд, дохил кунанд. Давлатхои иштирокчй, ки конунгузориашон ичоат медихад Конвенсияи мазкур хангоми супоридан хамчун асос истифода гардад, хеч яке аз чинояти эътирофнамудаи Конвенсияи мазкурро чиноят чинояти сиёсй намешуморанд.
- 5. Агар Давлати иштирокчие, ки барои супоридани тибки шартнома кайду шарт мегузорад, аз Давлати иштирокчии дигар Давлати иштирокчй дар бораи супоридан шартнома дар хусуси супоридан надорад, дархост мегирад, новобаста аз чинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбик мегардад, метавонад хамин Конвенсияро ба сифати асоси хукукй чихати супоридан баррасй намояд.

- 6. Давлати иштирокчй, ки супориданро бо мавчудияти шартнома қайду шарт намудааст:
- а) хангоми барои нигахдошт супоридани холати ба таъчиб расида ё хуччат оид ба қабул ё тасдики Конвенсияи мазкур ё хамрохшавй ба он ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид дар хусуси он, ки хамин Давлат барои хамкорй бо дигар Давлатхои иштирокчй вобаста ба масьалаи супоридан хамин Конвенсияро ба сифати асоси хукуки истифода мебарад, иттилоъ медихад; ва
- b) агар он Конвенсияи мазкурро барои хамкорй вобаста ба масъалахои супоридан ба сифати асоси хукукй истифода набарад. хангоми зарурат, бо максади татбики моддаи мазкур бо дигар Давлати иштирокчии хамин Конвенсия кушиш мекунад шартнома дар бораи супориданро имзо намояд.
- 7. Давлатхои иштирокчй, ки супориданро бо мавчудияти шартнома қайду шарт нанамудаанд, дар муносибат бо ҳамдигар чиноятеро, ки нисбати он ҳамин модда татбиқ мегардад 6а сифати чинояте эътироф менамоянд, ки боиси супоридан гашта метавонад.
- 8. Супоридан мутобики шартхои пешбининамудаи конунгузории дохилии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда ё тибки шартномахо оид ба супоридан, аз чумла шартхое, ки бо талаботи чазои хадди акал нисбати супоридан алокаманд аст ва асосхое, ки Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад супориданро рад кунад, амалй карда мешавал.
- 9. Доир ба хама гуна чинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбик мешавад, Давлатхои иштирокчй бо шарти риояи конунгузории дохилии худ кушиш менамояяд, ки тартиботи супориданро суръат бахшида, талаботи вобаста бо онро осон гардонанд.
- 10. Хангоми риояи мукаррароти конунгузории дохилии худ ва шартномахои худ оид ба супоридан, Давлати иштирокчии дархостшаванда баъди пайдо кардани итминон, ки инро вазъият такозо менамояд ва хусусияти таъхирнопазир дорад ва бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда сурат мегирад, метавонад шахси дар худудаш карордоштаро хабс кунанд ё барои хангоми расмиёти супоридан хозир будани чунин шахс дигар чорахои дахлдорро таъмин намояд.
- 11. Давлати иштнрокчй, ки шахси ба содир кардани чиноят гумонбаршудаи дар худуди он карордоштаро вобаста ба чинояти пешбининамудаи хамин модда бо сабаби яке аз шахрвандони хамин давлат будани $\bar{y}$ барнамегардонад, $\bar{y}$ хдадор аст бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда парвандаро бетаъхир ба макомоти ваколатдори худ барои таъкиб супорад. Ин макомот тибки конунгузории хамин Давлати иштирокчй карор кабул мекунад ва мурофиаро тарзе ба рох мемонад, ки хангоми дигар чинояти дорои хусусияти хавфнок ба амал бароварда мешавад. Хар як Давлати иштирокчии хавасманд бо хамдигар, аз чумла вобаста ба масъалахои мурофиавй ва исботкунй чихати таъмини самаранокии чунин таъкиб хамкорй менамоявд.
- 12. Дар ҳама ҳолат, агар ба Давлатхои иштирокчй тибқи қонунгузории дохилй ё ба таври дигар супоридан ё додани яке аз шахрвандони худ танҳо бо шарте ичозат дода шуда бошад, ки ин шахс ба ҳамин Давлат барои минбаъд адо намудани чазое, ки дар натичаи муҳокимаи судй ё мурофиаи судй вобаста ба дарҳости супоридан ё баргардонидан таъин гардидааст ва ҳамин Давлати иштирокчй ва Давлати иштирокчии супоридани ин шахсро дарҳостнамуда бо ҳамин тартибу шартҳоии пазируфтаашон розй шудаанд, чунин супоридани шартй ё баргардонидан чиҳати ичрои ўҳдадориҳои муҳаррарнамудаи банди 11 моддаи мазкур кифоя аст.
- 13. Агар супоридан, ки бо максади ичрои хукми суд дархост шудааст, аз сабаби шахрванди Давлати иштирокчии дархостшаванда будани шахси чустучушаванда рад гардад, Давлати иштирокчии дархостшаванда, агар конунгузории дохилии он ичозат дихад ва он чавобгуй талаботи чунин конунгузорий бошад, бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда оид ба амалй намудани ичрои хукм ё кисми бокимондаи хукмро, ки тибки конунгузории дохолии Давлати иштирокчии дархосткунанда бароварда шудааст, баррасй менамояд.
- 14. Ба хар шахсе, ки вобаста ба ягон намуди чиноят нисбати $\bar{y}$ парванда оғоз шуда, муқаррароти моддаи мазкур татбиқ мегардад, дар хамаи даврахои мурофиа муомилаи боадолатона кафолат дода мешавад, аз чумла амал $\bar{u}$ намудани хамаи хукук ва кафолатхое, ки тибқи қонунгузории дохилии Давлати иштирокч $\bar{u}$ пешбин $\bar{u}$ шудааст ва хамин шахс дар худуди он қарор дорад.
- 15; Дар Конвенсияи мазкур хеч чиз чун ўхдадории мукарраршудаи супоридан тафсир карда намешавад, агар Давлати иштирокчии дархостшаванда дорои чунин асосхои кофй бошад ва тахмин намояд, ки дархост оид ба супоридан бо максади таъкиб ё чазо додани ягон шахс вобаста ба чинс, иажод, эътикоди динй, шахрвандй, баромади этникй ё акидаи сиёсй пешниход гардидааст ё конеъгардонии ин дархост ба вазъи ин шахс вобаста ба хар яке аз ин сабабхо зарар мерасонад.
- 16. Давлатхои иштирокчй инчунин наметавонанд дархости супориданро танхо дар он асос, ки чиноят бо масъалахои андоз низ алокамавд мебошад, рад кунанд.
- 17. Дар холатхои зарурй, то рад кардани баргардонидан Давлати иштирокчии дархосткунанда бо Давлати иштирокчии дархостшаванда машваратхо мегузаронад, то ин

ки ба он чихати изхори акида ва пешниходи маълумоти марбут ба далелхои пешниходшуда имконияти коф $ar{u}$ дихад.

18. Давлатхои иштирокчй бо мақсади амалй намудани супоридан ё чихати баланд бардоштани самаранокии он кушиш ба харч медиханд, ки созишномахои дучониба ё бисёрчониба банданд.

Моддаи 45. Баргардонидани шахсони махкумшуда

Давлатхои иштирокчй метавонанд имконоти бастани созишномахо ё шартномахои дучониба ё бисёрчонибаро чихати баргардонидани шахсоне, ки барои содир намудани чиноятхои эътирофнамудаи хамин Конвенсия ба махбас махкум шудаанд ё ба таври дигар аз озодй махрум гардидаанд, баррасй намоянд, то ин ки онхо тавонанд мухлати чазои гирифтаашонро дар худуди худ адо намоянд.

Моддаи 46. Ёрии мутақобилаи ҳуқуқй

- 1. Давлатхои иштирокч $\bar{u}$ дар пешбурди та $\bar{q}$ тишот, та $\bar{u}$ киби чиноят $\bar{u}$ ва мухокимаи суд $\bar{u}$ вобаста ба чиноятхо, ки хамин Конвенсия дар бар мегирад, ба хадигар ёрии васеи мутақобилаи хуқуқ $\bar{u}$ мерасонанд.
- 2. Ёрии мутақобилаи ҳуқуқй дар ҳачми имконпазири максималй, тибқи қонунҳои мавчуда, шартномаҳои байналмилалй, созншномаҳо ва шартномаҳои Давлатҳои нштирокчии дархостшаванда нисбат ба пешбурди тафтишот, таъқиби чиноятй ва муҳокимаи судй вобаста ба чиноятҳое расонида мешаванд, ки барои содир намудани онҳо аз Давлати иштирокчии дархостшаванда тибқи моддаи 26 Конвенсияи мазкур мумкин аст, шахсони ҳуқуқй ба чавобгарй чалб карда шаванд.
- 3. Ёрии мутақобилаи хукуқ $\bar{n}$, ки тибқи моддаи мазкур пешниход шуда, метавонад барои ҳар яке аз мақсадхои зайл дархост гардад:
  - а) гирифтани нишондоди шохид ё аризахо аз шахсони алохида;
  - b) супоридани хуччатхои судй;
- с) гузаронидани кофтуков ва ба ҳабс гирифтани молу мулк, инчунин боздоштани фаъолият;
  - d) азназаргузаронии иншоот ва қитъахои махал;
- е) пешниход намудани маълумот, далелхои шайъй ва баходихии коршиносон (экспертхо);
- f) пешниходи асли хуччат ё нусхахои тасдикгардидаи хуччатхо ва маводи дахлдор, аз чумла хуччатхои хукуматй, бонкй, молиявй, корпоративй ё тичоратй;
- g) ошкор намудан ё таъкиби даромад аз чиноят, амвол, воситахои содир намудани чиноят ё дигар предмет бо максади исбот;
- h) мусоидат чихати мхтиёр $ar{n}$ омадани шахсони дахлдор ба макомоти Давлати иштирокчии дархостшаванда;
- i) расонидани дигар намуди кумак, ки хилофи конунгузории дохилии Давлати иштирокчии дархосткунанда намебошад;
- j) ошкор намудан, боздоштан ва таъкиби даромад аз чиноят мутобики мукаррароти боби V Конвенсияи мазкур;
  - k) ситонидани активхо мутобики мукаррароти боби V Конвенсияи мазкур.
- 4. Бе расонидани зарар ба қонунгузории дохилй мақомоти ваколатдори як Давлати иштирокчй метавонанд бе дархости пешакй оид ба масъалаи чиноятй хукуқй ба мақомотй ваколатдори Давлати иштирокчии дигар Давлати иштирокчй маълумот пешниход намоянд, агар онхо итминони комил дошта бошанд, ки ин маълумот метавонад ба ин мақомот чихати тафтиш ё бомуввафақият анчом додани тафтиш ва таъқиби чиноятй кумак мерасонад ё боиси аз чониби ҳамин Давлати иштирокчи тибқи Конвенсияи мазкур тартиб додани дархост мегардад.
- 5. Интиколи маълумот тибки банди 4 моддаи мазкур бе расонидани зарар ба тафтишот на мурофиаи судй дар давлате, ки макомоти ваколатдораш маълумот пешниход менамоянд, сурат мегирад. Макомоти ваколатдоре, ки маълумот мегиранд, хатто дар асоси мухлати муваккатй дархости махфуз нигох доштани ин маълумотро ичро менамоянд ё махдудиятро хангоми истифодаи он риоя мекунанд. Вале хамаи ин ба Давлати иштирокчие, ки маълумот гирифтааст, чихати гузаронидани мурофиаи судй барои ошкор кардани маълумоте, ки айбдоршавандаро сафед мекунад, монеа шуда наметавонад. Дар чунин холатхо, то ошкор намудани маълумот. Давлати иштирокчии маълумотгирифта Давлати иштирокчии пешниходнамудаи маълумот дар маврид хабардор мекунад ва агар дар ин хусус дархост гирифта бошад. бо Давлати иштирокчии пешниходнамудаи маълумот машваратхо мегузаронад. Дар холатхои махсус, агар огохкунии пешакй ғайриимкон

бошад, Давлати иштирокчие, ки маълумот гирифтааст, фавран Давлати иштирокчии пешниходнамудаи маълумотро дар хусуси чунин ошкор намудани маълумот огох мекунад.

- 6. Муқаррароти моддаи мазкур ба ўхдадорихои дигар шартномахо, ки пурра ё қисман ёрии мутақобилаи хуқукиро танзим менамоянд, харчанд дучониба ё бисёрчониба бошанд хам, дахолат намекунад.
- 7. Бандхои 9-29 хамин модда нисбат ба дархостхое, ки дар асоси моддаи мазкур фиристода шуданд, татбик карда мешавад, агар Давлати иштирокчй ба дигар шартнома оид ба ёрии мутакобилаи хукукй вобаста набошад. Агар ин Давлатхои иштирокчй ба чунин шартнома вобаста бошанд, пас мукаррароти дахлдори хамин шартнома татбик карда мешавад, ба шарте, ки агар Давлатхои иштирокчй бар ивази онхо барои татбики бандхои 9-29 моддаи мазкур розигй надиханд. Аз хамаи Давлатхои иштирокчй боисрор пешниход карда мешавад, ки хамин бандхоро, агар онхо барои хамкорй мусоидат кунанд, татбик намоянд.
- 8. Давлатхои иштирокчй тибки моддаи мазкур фарохам овардани ин ёрии мутакобилаи хукукиро набояд бо истинод ба сирри бонкй рад кунанд.
- а) Давлати иштирокчии дархосткунанда ба дархост оид ба пешниходи ёр $\bar{n}$ тибки моддаи мазкур чавоб дода, хангоми набудани мувофикаи муштараки чиноят эътирофи намудани кирдори дахлдор максадхои дар моддаи 1 хамин Конвенсия зикршударо ба инобат мегирад;
- b) Давлматхи иштирокчй тибки хамин модда дар асоси набудани мувофикаи муштараки чиноят этирофи намудани кирдори дахлдор метавонанд пешниходи ёриро рад кунанд. Хамзамон Давлати иштирокчии дархосткунанда метавокад ёрй расонад, агар ин ба консепсияхои асосии низоми хукукии он мувофик бошад ва ин ёрй бидуни чорахои мачбурй анчом дода шавад. Агар дархост бо масъалахои дорои хусусияти de minimis алокаманд бошад ё масъалахоеро дар бар гирад, ки вобаста ба онхо хамкории дархостшаванда ё ёрй метавонад тибки дигар мукаррароти Конвенсияи мазкур таъмин гардад, чунин ёрй метавонад рад шавад;
- с) ҳар як Давлати иштирокчй, ҳангоми набудани мувофиқаи муштарак, агар чиноят эътирофи намудани кирдори дахлдор тақозо гардад, метавонад тибки моддаи мазкур имконияти ҳудро чиҳати қабули чунин чораҳо барои расонидани ҳачми бештари ёрй баррасй намояд.
- 10. Шахсе, ки дар ҳабси пешакй аст ё муҳлатро дар маҳбас дар ҳудуди яке аз Давлатҳои иштирокчй мегузаронад ва дар дигар Давлати иштирокчй қарор доштани ӯ бо мақсади муҳаррар намудани шахсият, додани нишондод ё расонидани дигар хел ёрй чиҳати гирифтани далел барои пешбурди тафтишот, таъҳиби чинояти ё муҳокимаи судй вобаста ба чиноятҳои, эътирофнамудаи ҳамин Конвенсияи зарур мебошад, метавонад бо риояи шартҳои зерин интиқол дода шавад, агар:
  - а) ин шахс озодона розигии худро изхор намояд;
- b) макоми ваколатдори ҳар ду Давлати иштирокчй бо чунин шартҳо ба мувофика расидаанд, ки ҳамин Давлатҳои иштирокчй зарур мешуморанд;
  - 11. Бо мақсади банди 10 моддаи мазкур:
- а) Давлати иштирокчй, ки шахс интикол дода мешавад, хукук дорад ва ўхдадор аст ўро дар хабси пешакй нигох дорад, агар Давлати иштирокчие, ки шахсро интикол додааст, дархости дигар ё тартиби дигарро пешниход накарда бошад;
- b) Давлати иштирокчие, ки шахс ба он интикол дода мешавад, чуноне, ки каблан мувофика шуда буд $\ddot{\rm e}$ бо макомоти ваколатдори хар ду Давлати иштирокч $\ddot{\rm u}$ мувофика шуда буд, $\ddot{\rm y}$ хдадории худро чихати супоридани $\ddot{\rm y}$ ба ихти $\ddot{\rm e}$ ри Давлати иштирокчие, ки шахсро интикол додааст, фавран ичро менамояд;
- с) Давлати иштирокчие, ки шахс ба он интикол мешавад, аз Давлати иштирокчие, ки шахсро интикол додааст, оғози расмиёти супориданро барои $\bar{y}$ талаб намекунад;
- d) ба м $\bar{y}$ хлати адои чазои шахси интиколдодашуда дар давлате, ки $\bar{y}$ ро интикол додаст, м $\bar{y}$ хлати нигохдор $\bar{y}$ дар хабси пешак $\bar{y}$ давлати иштирокчие, ки $\bar{y}$ интикол гардидааст, хисобкарда мешавад.
- 12. Бе розигии Давлати иштирокчие, ки тибки бандхои 10-11 моддаи мазкур бояд ин ё он шахсро интикол дихад, ин шахс сарфи назар аз шахрвандй вобаста ба харакат, бехаракатй ё махкумият, ки ба давраи то рафтани $\bar{y}$ аз худуди давлати ба он итиколшуда дахл дорад, дар худуди дигар давлат, ки ин шахс интикол дода мешавад, вобаста ба харакат, бехаракатй ё махкумият, ки ба давраи то рафтанн $\bar{y}$ аз худуди давлати ба он интиколшуда дахл дорад, тахти таъкиби чиноятй, нигох доштан дар хабс кумаки чазо ё дигар навъи махдуд кардани озодии дар худуди дигар давлат, ки ин шахс интикол дода мешавад, карор намегирад.
- 13. Хар як Давлати иштирокчй макомоти марказиро таъин мекунад, ки барои гирифтани дархост оид ба ёрии мутакобилан хукукй ё барои ичрои он ё хамрохи кардани он ба макомоти ваколатдор чавобгар ва дорои ваколатхои дахлдор мебошад. Агар Давлати иштирокчй дорои минтака ё худуди махсус бо низоми алохидаи расонидани

ёрни мутакобилан хукукй бошад, он метавонад макоми марказии махсусро таъин намояд, ки дар ин минтака ё худуд хамин функсияхоро ичро менамояд. Макомоти марказй ичрои фаврй ва зарурии дархостхои расида ё ба суроғаи дахлдор ирсол намудани онро таъмин мекунанд. Агар макоми марказй дархостро ба макоми ваколатдор фиристад, хамин маком чихати ичрои фаврй ва зарурии дархост мусоидат менамояд. Хангоми аз чониби Давлати иштирокчй барои нигохдорй супурдани тасдикнома е хуччат дар бораи кабул ва тасдики Конвенсияи мазкур ё хамрохшавй ба он ба Муншии умумим Созмони Милали Муттахид дар бораи макоми марказй, ки бо хамин максад таъин щудааст, иттилоъ медихад. Дархостхо чихати расонидани ёрии мутакобила хукукй ё дигар маълумоти марбут ба он ба макомоти марказй, ки аз тарафи Давлатхои иштирокчй таъин шудаанд, супорида мешаванд. Ин талабот ба хукуки Давлатхои иштирокчй зарар намерасонад, агар он талаб намояд, ки чунин дархост ва маълумот тавассути каналхои дипломатй ва дар холатхои фавкулодда, агар имконпазир бошад ва Давлатхои иштирокчй дар ин хусус ба мувофика расида бошанд, тавассути Ташкилоти байналмилалии политсияи чиноятй фиристода шавад.

14. Дархостхо дар шакли хаттй фиристода мешаванд ё агар иимконпазир бошад, бо ёрии дигар воситахо, ки тахияи сабти хаттиро ба забони барои Давлати иштирокчии дархосткунанда кобили кабул таъмин менамояд, ба шарте, ки агар ба ин Давлати иштирокчй имконият медихад сахехии матнро муайян намояд. Хангоми барои нигохдорй супурдани грамотаи ба тасвиб расида ё хуччат дар бораи кабул ё тасдики Конвенсияи мазкур ё хамрохшавй ба он Муншии умумии Созмони Милали Муттахид дар бораи забон ё забонхое, ки барои хар як Давлати иштирокчй кобили кабул аст, огох менамояд.

Хангоми холатхои фавкулодда ва дар холати розигии Давлатхон иштирокчй дархостхо метавонанд ба таври шифохй ирсол гарданд, вале онхо фавран ба шакли хаттй тасдик карда мешаванд.

- 15. Дар дархост оид ба расонидани ёрии мутакобилаи хукуки инхо зикр карда мешаванд:
  - а) номи макоме, ки бо дархост мурочиат кардааст;
- b) мохияти масьала ва хусусияти тафтишот, таъкиби чиноятй ё мухокимаи судй, ки дархост бо он вобаста аст, инчунин ном ва функсияи макоме, ки ин тафтишот, таькиби чиноятй ё истехсолотро анчом медихад;
- с) мухтасар баён намудани омилхои мавчуда, ба истиснои дархост нисбат ба супурдани хуччатхои судй;
- d) тавсифи ёрии дархостшаванда ва маълумоти муфассал дар хусуси хама гуна расмиёти мушахас, ки риояи онро Давлати иштирокчии дархосткунанда мехохад таьмин намояд;
- e) агар имконпазир бошад, маълумот дар бораи шахсият, чои истикомат ва шахрвандии хама гуна шахси дахлдор; ва
  - f) мақсади далелҳо, маълумот ё чораҳои дархостшаванда.
- 16. Давлатхои иштирокчии дархосткунанда метавонад маълумоти иловагиро талаб намоян, агар он чихати ичрои дархост тибки конунгузории дохилии он зарур бошад ё агар ин маьлумот ичрои ин дархостро осон гардонад.
- 17. Дархост мутобики конунгузории дохилии Давлати иштирокчии дархосткунанда ба андозае, ки хилофи конунгузории дохилии Давлатхои иштирокчии дархосткунанда намебошад ва аз р $\bar{y}$ и имконият вобаста ба расмиёти дар дархост зикргардида ичро карда мешавад.
- 18. То хадди имконпазир ва тибки принсипхои асосии дохилй, агар ягон шахс дар худуди Давлатхои ва ў бояд ба сифати шохид ё эксперт аз чониби макомоти судии Давлатхои иштирокчии дигар шунида шавад, давлатхои иштирокчии аввал метавонанд бо дархости дигар Давлатхои иштирокчии ба гузаронидани ввдеоалока розигй дихад, агар хузур доштани ин шахс дар Давлатхои иштирокчии дархосткунандаи ғайриимкон ё номатлуб бошад. Давлатхои иштирокчй метавонанд ба мувофика расанд, ки шунидан (пурсиш) аз чониби макомоти судии Давлати иштирокчии дархосткунанда бо иштироки намояндагони макомоти судии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда гузаронида мешавад.
- 19. Давлати иштирокчии дархосткунанда маълумот ё далелеро, ки аз Давлатхои иштирокчии дархостшаванда пешниход намудааст, бе розигии пешакии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда барои пешбурди тафтишот, таъкиби чиноятй ё мухокимаи судй интикол намедихад ва истифода намебарад, ба истиснои он, ки дар дархост зикр гардидааст. Хеч чиз дар банди мазкур Давлатхои иштирокчии дархостшавандаро водор карда наметавонад, ки хангоми мурофиаи судй маълумот ё далели сафедкунандаи айбдоршавандаро ошкор нанамояд. Дар ин холат, то ошкор намудани маълумот ё далел Давлатхои иштирокчии дархосткунанда Давлатхои иштирокчии дархостшавандаро огох мекунад ва агар дар хусуси он дархост гирифта бошад, бо Давлатхои иштирокчии дархосткунанда машваратхо мегузаронад. Агар дар холатхои истисной огохонидани пешакй ғайриимкон бошад, Давлатхои иштирокчии дархосткунанда фавран оид ба ошкор шудани маълумот ба Давлатхои иштирокчии дархостшаванда иттилоъ медихад.

- 20. Давлатхои иштирокчии дархосткунанда аз Давлатхои иштирокчии дархостшаванда метавонад махфияти мачудият ва мохияти дархостро талаб намояд, ба истиснои он, ки барои ичрои худи дархост зарур аст. Агар Давлатхои иштирокчии дархосткунанда талаботи махфиятро ичро карда натавонад, фавран дар ин хусус ба Давлатхои иштирокчии дархостшаванда иттилоъ медихад.
  - 21. Дар холатхои зайл ёрии мутакобилаи хукукй метавонад рад карда шавад:
  - а) агар дархост мутобики мукаррароти моддаи мазкур пешниход нашуда бошад;
- b) агар Давлатхои иштирокчии дархостшаванда чунин шуморад, ки ичрои дархост метавонад ба истиклолият, амният, тартиботи оммавй ё дигар максаду манфиатхои хаётан мухими он зарар меоварад;
- с) агар қонунгузории дохилии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда ба мақомоти он ичрои хама гуна чорахои дархостшавандаро нисбати хама гуна чунин чиноятхо манъ карда бошад, агар ин гуна чиноятхо мавэўи тафтишот, таъкиби чиноятй ё мухокимаи судй шуда, дар доираи юрисдиксияи он бошад;
- d) агар ичрои дархост хилофи низоми хукукии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда оид ба масъалаи ёрии мутакобилаи хукукй бошад.
- 22. Давлатхои иштирокчй танхо дар он асос, ки чиноят бо масъалахои андоз низ вобаста мебошад, дархост оид ба расонидани ёрии мутакобилаи хукукиро рад карда наметавонал.
- 23. Хама гуна радкунии расонидани ёрии мутақобилаи хуқуқ $\bar{\mathrm{u}}$ бояд асоснок карда шавад.
- 24. Давлатхои иштирокчии дархостшаванда дархостро дар бораи расонидани ёрии мутакобилаи хукукй то хадди имконпазир, бо дарназардошти мухлатхои пешниходнамудаи Давлатхои иштирокчии дархосткунанда, ки дар худи дархост асоснок карда шудаанд, дар мухлати кутохтарин ичро мекунад. Давлатхои иштирокчии дархосткунанда дар бораи пешниходи маълумот оид ба маком ва чараёни чорахои амалишаванда, ки аз чониби Давлати иштирокчии Давлатхои иштирокчии дархостшаванда чихдти конеъ гардонидани дархости дурусти он кабул шудаанд; мурочиат карда метавонад. Давлати Давлатхои нштирокчии дархостшаванда оид ба маком ва чараени ичрои дархости дуруст ба Давлати Давлатхои иштирокчии дархостшаванда ба таври фаврй Давлати Давлатхои иштирокчии дархосткунандаро дар хусуси он, ки минбаъд ба ёрии дархостшуда зарурат бокй намондааст, огох месозад.
- 25. Мухлати расонидани ёрии мутакобилаи хукукй аз чониби Давлатхои иштирокчи Давлати иштирокчии дархостшаванда дар асоси он, ки ин метавонад ба пешбурди тафтишот, таъкиби чинояти ё мухокимаи судй халал расонад, мавкуф гузорад.
- 26. То лахзаи рад кардани ичрои дархост тибки банди 21 моддаи мазкур ё мавкуф гузоштани ичрои он тибки банди 25 моддай мазкур Давлатхои иштирокчй Давлати иштирокчии дархостшаванда бо Давлатхои иштирокчии дархосткунанда чихати муайян намудани он, ки бе ёри расонида мешавад, дар кадом мухлат ва тибки кадом шарту шароит сурат мегирад, гузаронидани машваратхоро зарур медонад. Дар сурати кабул намудани ёрй бо чунин шарт Давлатхои иштирокчии дархосткунанда бояд хамаи ин шартхоро риоя намояд.
- 27. Бе расонидани зарар чихати татбики банди 12 моддаи мазкур шохид, эксперт ё шахси дигаре, ки бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда чихати додани нишондод дар чараёни истехсолот розиги медихад ё хангоми пешбурди тафтишот, таъкиби чиноятй ё мухокимаи судй дар худуди Давлати иштирокчии дархосткунанда ёрй мерасонад, вобаста ба харакат, бехаракатй ё махкумият, ки ба давраи то тарк кардани Давлати иштирокчии дархостшаванда дахл дорад, наметавонад дар ин худуд тахти таъкиби чиноятй, нигох доштан дар хабси пешакй, чазо ё ягон намуди дигари махдудкунии озодии шахсии ў карор дошта бошад. Амали чунин кафолати амнияти шахсй дар он сурат катъ мегардад, ки агар шохид, эксперт ё шахси дигар дар муддати понздах рўзи расман огох карда шуданаш ё дар чараёни кама гуна мўхлати байни Давлатхои иштирокчй мувофикашуда, аз санае, ки чунин шахс дар хусуси ба хозирии ў эхтиёч надоштани макомоти судй огох гардида, имкон дошт Давлатхои иштирокчии дархосткунандаро тарк кунад, вале ихтиёран дар худуди он бокй монд ё онро тарк намуда, боз бо хохиши худ баргашта бошад.
- 28. Харочоти мукаррарй вобаста ба ичрон дархост аз чониби Давлатхои иштирокчии дархосткунанда пардохта мешавад, агар Давлатхои иштирокчии манфиатдор оид ба тартиби дигар ба мувофика нарасида бошанд. Агар ичрои дархост харочоти назаррас ё фавкулоддаро такозо намояд, пас Давлатхои иштирокчй бо максад муайян намудани шартхое, ки тавассути он дархост ичро мешавад, инчунин дар бораи тартиби пардохти харочот машварат мегузаронанд.
  - 29. Давлатхои иштирокчии дархостшашнда:
- a) ба Давлатхои иштирокчии дархосткунанда нусхахои маводхо, хуччатхо ё маълумоти хукуматиро, ки дар ихтиёр дорад ва тибки конунгузории дохилии он барои дастрасии оммавй кушода аст, пешниход менамояд,

- b) метавонад тибки салохдиди худ ба Давлати иштирокчии дархосткунанда пурра ё кисман ё хангоми риояи чунин шартхое, ки он зарурй мешуморад, нусхахои хама гуна мавод, хуччат ё маълумоти хукуматии дар ихтиёраш карордошта ва тибки конунгузории дохилии он барои дастрасии оммавй пушидаро пешниход намояд.
- 30. Давлатхои нштирокчй хангоми зарурат имконпазирии бастани созишнома ва шартномахои дучонибаю бисёрчонибаро баррасй менамоянд, ки чавобгуи максадхои моддаи мазкур буда, таъсирнокии амалии онро таъмин менамоянд ё мукаррароти онро тахким мебахшанд.

Моддаи 47. Тахвили истехсоли чиноятй

Давлатхои ишшрокчй имконияти тахвили мутакобилаи истехсолотро бо максади таъкиби чиноятй вобаста ба чинояте, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, хангоме баррасй менамоянд, ки агар чунин тахвил ба манфиатхои ичрои адолати судй бошад, аз чумла дар холатхое, ки агар чихати якчоя кардани парвандахои чиноятй он ба якчанд юрисдиксия дахл намояд.

Моддаи 48. Хамкорй байни макомоти хифзи хукук

- 1. Давлатхои иштирокчй бо хамдигар зич хамкорй намуда, тибки низомхои дохилии хукукй ва маъмурии худ бо максади баланд бардоштани самаранокии чорахои хукукй чихати мубориза бо чиноятхое, ки хамин Конвенсия дар бар гирифтаст, амал мекунанд. Давлатхои иштирокчй, аз чумла чунин чорахои самарбахшро меандешанд:
- а) тахкими усулхои робита ва хангоми зарурат баркарор намудани роххои нави робита байни макомоти ваколатдор, муассисахо ва хадамоти онхо чихати таъмини босуръату боэътимоди мубодилаи иттилоот оид ба тамоми чабхахои чинояткорй, ки хамин Конвенсия дар бар гирифтаст, аз чумла, агар Давлатхои иштирокчии манфиатдор зарур шуморанд дар хамбастагй бо дигар намудхои фаъолияти чиноятй;
- b) ҳамкорӣ бо дигар давлатҳои иштирокчӣ дар гузаронидани тафтишот вобаста ба ҷиноятҳое, ки ҳамин Конвенсия дар бар гирифтаст, бо мақсади ошкор намудани:
- i) шахсият, чои истикомат ва фаъолияти шахсоне, ки дар содир намудани чунин чиноятхо гумонбар шудаанд ё дигар шахсони ба он алокаманд;
- ii) тахвили даромад аз чиноят ё моликият, ки дар натичаи содир намудани чунин чиноятхо ба даст омадаанд;
- iii) тахвили моликият, тачхизот ё дигар воситахо, ки хангоми содир намудани чиноят истифода шудаанд;
- с) дар холатхои дахлдор пешниход намудани микдори зарурин ашёю мавод бо максади тахлил ё тафтиш;
- d) хангоми зарурат мубодилаи маълумот бо Давлатхон иштнрокчии дигар оид ба воситахо ва усулхои мушаххас, ки дар содир намудани чиноят истифода мешаванд ва хамин Конвенсия дар бар гирифтааст, аз чумла истифодаи шаходатномаи шахсии калбакй, хуччатхои калбакию тағйирдодашуда ва дигар воситахо барои пинхон намудани фаъолият;
- е) мусоидат чихати хамохангсозии самараноки фаъолият байни макомоти ваколатдор, муассисахо ва хадамоти онхо, хавасмандгардонии мубодилаи кормандон ва дигар экспертон, аз чумла хангоми бастани созишнома ва шартномахои дучониба байни Давлатхои иштирокчии манфиатдор;
- f) мубодилам иттилоот ва хамохангсозии дигар чорахои маъмурй, ки дар холатхои дахлдор бо максади сари вакт ошкор намудани чиноятхои эътирофнамудаи хамин Конвенсия кабул шудааст.
- 2. Бо мақсади татбиқи амалии Конвенсияи мазкур Давлатхои иштирокчй имконияти бастани созишнома ё шартномахои дучониба ё бисёрчонибаро оид ба хамкории бевосита байни мақомоти хифзи хуқуқй худ баррасй менамоянд ва агар чунин созишнома ё шартномахо мавчуд бошанд, кушиш мекунанд, ки ба онхо тағйирот ворид намоянд. Қангоми набудани чунин созишнома ё шартномахо байни Давлатхои иштирокчии дахлдор, онхо метавонанд хамин Конвенсияро чихати хамкории байнихамдигарии мақомоти хифзи хуқуқ бар зидди чиноят ба сифати асос баррасй намоянд. Қангоми зарурат Давлатхои иштирокчй чихати тавсеаи хамкорй байни мақомоти хифзи хуқуқи худ то хадди имконпазир аз шартнома ё созишномахо, аз чумла аз механизмҳои ташкилотҳои байналмилалй ё минтақавй истифода мебаранд.
- 3. Давлатхои иштирокчй кушиш мекунанд дар доираи имкониятхои худ, бо максади муковимат бар зидди чиноятхои дар хамин Конвенсия зикргардида, ки бо истифодаи технологияхои муосир содир мешаванд, хамкорй намоянд.

Моддаи 49. Тафтишоти муштарак

Давлатхои иштирокчй метавонанд имконпазирии бастани созишнома ё шартномахои дучониба ё бисёрчонибаро барасй намоянд, ки дар асоси онхо вобаста ба парвандахое, ки предмети тафтишот, таькиби чиноятй ё мухокимаи судй мебошанд ва дар як ё якчанд давлат баррасй мегарданд, макомоти босалохияти манфиатдори онхо метавонанд оид ба гузаронидани тафтишоти муштарак макомот таъсис диханд. Хангоми набудани чунин созишнома ё шартномахо тафтишоти муштарак метавонад дар хар холати алохида тибки мувофика гузаронида шавад. Давлатхои иштирокчии дахлдор эхтироми комили истиклолияти Давлатхои иштирокчиро, ки дар худуди он бояд чунин тафтишот гузаронида шавад, таъмин менамоянд.

Моддаи 50. Усулхои махсуси тафтишот

- 1. Бо максади муборизаи самаранок бар зидди коррупсия хар як Давлати иштирокчй ба андозае, ки принсипхои асосии низоми дохилии хукукии он имконият медихад, тибки шартхои мукаррарнамудаи конунгузории дохилии он, дар доираи имкониятхои худ чунин тадбирхое меандешад, ки ба макомоти ваколатдори худ ичозат медихад аз тахвили назоратшаванда ва хангоми зарурат аз дигар усулхои махсуси тафтишот, аз чумла назорати электронй ё дигар шаклхои назорат, инчунин амалиёти агентурй дар худуди худ истифода барад ва кушиш менамояд, ки далелхои тавассути чунин усул чамъоваришуда барои истифода дар суд ичозат дода шаванд.
- 2. Во максади тафтиши чиноят, ки хамин Конвенсия дар бар гирифтаст, Давлатхои иштирокчй хангоми зарурат чихати бастани шартнома ё созишномахои дахлдори дучониба ё бисёрчониба оид ба истифодаи чунин усулхои махсуси тафтишот дар доираи хамкорй дар сатхи байналмилалй хавасманд гардонида мешаванд. Чунин шартнома ё созишномахо хангоми риояи пурраи принсипи мустакилияти баробари давлатхо баста ва амалй гардида, катъан мутобики шартхои хамин шартнома ё созишномахо татбик карда мешаванд.
- 3. Хангоми вучуд надоштани шартнома ё созишномахои дар банди 2 моддаи мазкур зикршуда карор оид ба истифодаи чунин усулхои махсуси тафтишот дар сатхи байналмилалй барои хар холати алохида кабул гардида, хангоми зарурат метавонад шартномахои молиявй ва якдигарфахмй нисбат ба татбики юрисдиксияи Давлатхои иштирокчии манфиатдор ба инобат гирифта шавад.
- 4. Қарор оид ба истифодаи тахвили назоратшаванда дар сатхи байналмилали метавонад бо розигии Давлатхои иштирокчии манфиатдор чунин усулхоро, ба монанди боздоштани бор ё воситахо ва кордор нашудан ё пурра ё кисман кашида гирифтан ё иваз намудани онро дар бар гирад.

БОБИ V. Чорахо чихати баргардонидани даромадхо

Моддаи 51. Муқаррароти умуми

Баргардонидани даромадхо тибки хамин боб принсипи асосии Конвенсияи мазкурро дар назар дорад ва Давлатхои иштирокчй ба таври васеъ байни хамдигар хамкорй намуда, дар ин самт ба якдигар ёрй мерасонанд.

Моддаи 52. Пештирй ва ошкор намудани тахвили даромадхо аз чиноят

- 1. Бе расонидани зарар ба моддаи 14 Конвенсияи мазкур хар як Давлати иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ чунин чорахо меандешад, то ки тавонад тавассути муассисахои молиявии тахти юрисдиксияаш карордошта шахсияти мизочонро санчад, чихати муайян намудани шахсияти моликон-бенефисиарони воситахо, ки дар хисобномахояшон маблағхои хачман калон ба амонат гузошта шудааст, инчунин нисбат ба хисобномахои мекушодаи шахсоне, ки дорои ваколатхои зиёди оммавй буданд ё хастанд, аъзои оилаи онхо ё шарикони наздики онхо ё аз номи хама гуна шахсони дар боло зикргардида кушода мешаванд, чорахои катъй андешад. Чунии чорахои нисбатан котеона то хадди имкон барои ошкорсозии амалиёти шубханок, бо максади дар бораи онхо пешниход намудани иттилоот ба макомоти ваколатдор истифода гардида, набояд чун амали мамонияткунанда ё манъкунандаи пешбурди кори муассисаи молиявй бо хама гуна мизочи конунй маънидод карда шаванд.
- 2. Бо мақсади мусоидат ва татбиқи чорахои пешбининамудаи банди 1 хамин модда ҳар як Давлати иштирокчй мутобиқи қонунгузории дохилии худ ва дастури амал қарор додани ташаббусҳои дахлдори ташкилотҳои минтақавй, байниминтақавй ва бисёртарафа оид ба муқовимат бар зидди қонунй гардонидани воситаҳои пулй:
- а) мутаносибан ба он гурухи шахсони вокей ва хукукй, ки нисбати хисобномахои онхо муассисахои молиявии тахти юрисдиксияаш карордошта имкон дорад чорахои нисбатан катеонаи назоратро истифода баранд, оид ба навъи хисобномахо ва амалиёте, ки ба онхо бояд таваччухи махсус зохир гардад, доир ба чорахои дахлдори кушодан ва пешбурди хисобномахо, инчунин пешбурди хисобот оид ба хисобномахое, ки бояд нисбати чунин хисобномахо кабул гардад, нишондодхои тавсиявиро тахия менамояд;

- b) дар холатхои дахлдор муассисахои молиявии тахти юрисдиксияаш қарордоштаро бо дархости Давлати иштирокчиидигар Давлати иштирокчй ё бо ташаббуси шахсии худ дар бораи шахсияти шахсони мушаххаси вокей ё ҳуқуқй, ки нисбати ҳисобномаҳои онҳо чунин муассисаҳо истифодаи чораҳои нисбатан қатьии назоратро дар назар доранд, илова бар он шахсоне, ки шахсияти онҳоро муассисаҳои молиявй метавонанд бо тартиби дигар муайян намоянд, огоҳ месозад.
- 3. Мутобики банди 2 моддаи мазкур хар як Давлати иштирокч $\bar{n}$ тадбирхо меандешад, ки муассисахои молиявии он дар доираи м $\bar{y}$ хлатхои дахлдор хисобот оид ба хисобномахо ва амалиётро, ки шахсони дар банди 1 хамин модда зикрё $\bar{q}$ та ба онхо алокаманд мебошанд ва он ба кадри имкон дар бораи шахсияти мизочон, инчунин молики бене $\bar{q}$ исиар ма $\bar{v}$ лумотро дар бар мегирад, нигох доранд.
- 4. Во максади пештирй ва ошкор сохтани интиколи даромадхо аз чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, хар як Давлати иштирокчй тавассути макомоти танзимиву назоратии худ чихати огох намудани муассисахои бонкхое, ки вокеан вучуд надоранд ва аз тарафи ягон гурухи молиявй аффилятсия нашудаанд, чорахои зарурй ва амалиро татбик менамояд. Гайр аз ин, Давлатхои иштирокчй метавонанд имконоти мукаррар намудани талаботи дохил нашудани муассисахои молиявии худро ба муносибатхои корреспондентии бонкй ё давом додани чунин муносибатхоро баррасй намояд, инчунин аз баркарор кардани муносибатхо бо муассисахои хоричии молиявй, ки дар онхо истифодаи хисобномахо аз чониби бонкхои вокеан вучуд надоранд ва аз тарафи ягон гурухи молиявй аффилятсия нашуда ичозат дода шудааст, канорагирй кунанд.
- 5. Хар як Давлатхои иштирокчй мутобики конунгузории дохилии худ имконияти таъсиси низомхои самаранокро, ки ошкор намудани маълумоти молиявиро нисбати шахсони мансабдори оммавии дахлдор пешбинй менамоянд, баррасй намуда, барои риоя накардани ин талабот мучозоти заруриро мукаррар менамояд. Хар як Давлатхои иштирокчй инчунин имконияти андешидани чорахоеро баррасй менамояд, ки ба макомоти ваколатдораш барои мубодилаи маълумот бо дигар макомоти ваколатдор такозо мегарданд, агар ин барои пешбурди тафтишот, арзи хукукхо ва кабули чорахо чихати баргардонидани даромадхо аз чинояти эътирофнамудаи хамин зарур бошад.
- 6. Хар як Давлати иштирокчй чунин чорахое меандешад, ки имкон медихад мутобики конунгузории дохилии худ талабот мукаррар намояд, ки шахсони мансабдори оммавии дахлдор, ки ба ин ё он хисобномаи молиявй дар ягон кишвари хоричй манфиатдор мебошанд ё хукуки имзо ё дигар ваколат доранд, дар баъзе холатхо ба таври дахлдор ба макоми ваколатдор иттилот диханд ва вобаста ба хамин хисобномахо хисоботи заруриро пеш баранд. Чунин чорахо инчунин барои ичро накардани хамин талабот истифодаи чазоро пешбинй менамоянд.

Моддаи 53. Чорахо барои бавосита баргардонидани амвол

Xар як Давлати иштирокч $ar{u}$ мутобики конунгузории дохилии худ:

- a) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба дигар Давлатхои иштирокчй ичозат дихад, ки ба судхои худ оид ба мукаррар намудани титули хукукй ё хукуки моликият ба амволи дар натичаи ин ё он чиноят бадастомада, ки хамин Конвенсия чиноят этироф намудааст, даъвохои гражданй пешниход кунад;
- b) инчунин чорахое меандешад, ки метавонад ба судхои худ имконият дихад нисбати шахсони содирнамудаи чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, дастур дихад, ки чубронпулй ё чуброни зарари дар натичаи содир гардидани чунин чиноят расонидашударо ба дигар Давлати иштирокчй пардозанд;
- с) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба судхои худ $\ddot{\rm e}$ макоми ваколатдор имконият дихад, ки хангоми кабули карор дар бораи мусодира талаботи дигар Давлатхои иштирокчиро хамчун молики конунии амволе, ки дар натичаи ин $\ddot{\rm e}$ он чиноят ба даст омадааст ва хамин Конвенсия дар бар мегирад, эътироф намояд.

Моддаи 54. Механизми кашида гирифтани амвол тавассути хамкорихои байналмилалй оид ба коррупсия

- 1. Қар як Давлати иштирокчй бо мақсади фарохам овардани ёрии мутақобилаи хуқуқй мутобиқи моддаи 55 хамин Конвенсия нисбати амволе, ки дар натичаи содир намудани ин ё он чиноят ба даст омадааст ва хамин Конвенсия чиноят этироф намудааст, ё хангоми содир намудани чунин чиноят истифода шудааст, мутобики қонунгузории дохилии худ:
- a) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба макомоти ваколатдори худ имконият дихад карори дар хусуси мусодира баровардаи суди дигар Давлати иштирокчиро ичро намояд;
- b) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба макоми ваколатдори худ имконият дихад хангоми кабули карори суд вобаста ба чинояти конунигардонии воситахои пулй ё чунин чиноятхои дигар, ки метавонад тахти юрисдиксияи он карор гирад, ё хангоми

истифодаи дигар расмиёте, ки конунгузории дохилии он ичозат медихад, дар доираи юрисдиксияи худ дар бораи мусодираи чунин амволи сохти (баромади) хоричй карор кабул кунад; ва

- с) масъалаи андешидани чунин чорахоеро баррасй намояд, ки имкон медихад чунин амвол бе баровардани хукм, дар доираи мурофиаи судй оид ба парвандаи чиноятй, хангоме, ки чинояткор наметавонад бо сабаби фавт, пинхон шудан ё хозир набудан ё дигар холатхои дахлдор таъкиб гардад, мусодира карда шавад.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй бо максади пешниход намудани ёрии хукуки тибки дархосте, ки дар асоси банди 2 моддаи 55 хамин Конвенсия ирсол гардидааст, мутобики конунгузории дохилии худ:
- а) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба макоми ваколатдори худ имконият дихад чихати ичрои карор дар хусуси боздоштан ё ба хабс гирифтани амвол, ки суд ё макоми ваколатдори дигар Давлати иштирокчии дархосткунанда кабул намудааст ва дар он асосхои окилона мавчуд буда, ба Давлати иштирокчии дархостшаванда имконият медихад тахмин намояд, ки барои кабули чунин чорахо асосхои кофй мавчуданд ва нисбати хамин амвол нихоят мутобики максадхои банди 1 хамин модда карор оид ба мусодира бароварда мешавад, амволро боздорад ёба хабс гирад;
- b) чунин чорахое меандешад, ки метавонад ба макоми ваколатдори худ имконият дихад мувофики дархосте, ки дар он асосхои окилона мавчуд буда, ба Давлати нштирокчии дархостшаванда имкон медихад тахмин намояд, ки барои андешидани чунин чорахо асосхои кофй мавчуданд ва нисбати хамин амвол нихоят мувофики максадхои банди 1 хамин модда дар бораи мусодира карор бароварда мешавад, амволро боздорад ё ба хабс гирад; ва
- с) дар хусуси қабули чорахои иловаг $\bar{n}$ масъаларо баррас $\bar{n}$ менамояд. то ин ки ба мақомоти ваколатдори худ имконият дихад амволро бо мақсади мусодира хифз намояд, мисол, дар асоси қарори хорич $\bar{n}$ дар хусуси ба ҳабс гирифтан $\bar{n}$ пешииходи айбдоркунин чиноят $\bar{n}$ барои ба даст овардани чунин амвол.

Моддаи 55. Хамкорихои байналмнлалй бо максади мусодира

- 1. Давлати иштирокч $\bar{u}$, ки аз дигар Давлати нштирокч $\bar{u}$, ки ин $\ddot{e}$ он чиноят тахти юрисдиксияи он карор дорад ва хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, дар хусуси мусодираи даромад аз чиноят, амвол, тачхизот ва дигар воситахои содир намудани чинояти дар банди 1 моддаи 31 хамин Конвенсия зикргардидаи дар худуди он карордошта дархост гирифтааст, то хадде, ки дар доираи низоми хукукии дохилии он имконпазир аст:
- а) ин дархостро бо максади баровардани карор дар хусуси мусодира ба макоми ваколатдори худ ирсол медорад ва хангоми баровардани чунин карор ичрои онро таъмин мекунад; $\ddot{\rm e}$
- b) қарор дар бораи мусодираро, ки суд дар худуди Давлати иштирокчии дархосткунанда мутобиқи банди 1 моддаи 31 ва банди 1b моддаи 54 ҳамин Конвенсия баровардааст; бо мақсади ичро тибқи ҳачми дар дархост зикргардида ва тибқи ҳамон андозаи даромад аз чунин чиноят, амвол, тачҳизот ва дигар воситаҳои содир намудани чинояти дар банди 1 моддаи 31 зикргардида, ки дар ҳудуди Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда ҳарор дорад, ба мақоми ваколатдори ҳуд ирсол менамояд.
- 2. Баъди гирифтани дархости ирсолнамудаи дигар Давлатхои иштирокчй, ки ин ё он чинояти эътирофнамудаи хамин Конвенсия тахти юрисдиксияи он карор дорад, Давлатихо иштирокчии дархостшаванда барои ошкор намудан, назорат, боздоштан ё хабси даромадхо аз чиноят, амвол, тачхизот ё дигар воситахои содир намудани чинояти дар банди 1 моддаи 31 хамин Конвенсия зикршуда, бо максади мусодираи минбаъда чорахо меандешад ва дар ин хусус ё аз чониби давлатхои иштирокчии дархосткунанда ё мувофики дархост дар асоси банди 1 хамин модда аз чониби Давлатхои иштирокчии дархостшаванда карор бароварда мешавад.
- 3. Муқаррароти моддаи 46 хамин Конвенсия нисбат ба хамии модда mutates mutandis татбиқ мегардад. Илова ба маълумоти дар банди 15 моддаи 46 зикргардида дархости, дар асоси хамин модда ирсолгардида метавонад инхоро дар бар гирад:
- а) нисбат ба дархости пешбининамудаи банди 1 хамин модда -руйихати (тасвири) амволе, ки бояд мусодира шавад, аз чумла то хадди имконпазир маълумот дар бораи маҳали чойтиршавии он ва агар имкон бошад арзиши баҳодиҳии амвол ва ариза бо зикри далелҳое, ки ба он Давлати иштирокчии дархосткунанда истинод менамояд ва он ба Давлати иштирокчии дархостшаванда имкон медиҳад, ки мутобиқи қонунгузории доҳилии ҳуд қарор қабул намояд;
- b) нисбат ба дархости пешбининамудаи банди 16 ҳамин модда-нусхаи аз нигоҳи ҳуҳуҳӣ ичозатшудаи ҳарор дар ҳусуси мусодира, ки Давлати иштирокчии дархосткунанда додааст ва дархост ба он асос ёфтааст, ариза бо зикри далелҳо ва маълумот оид ба ҳачми ичрои дархостшавандаи ҳарор, ариза, ки дар он чораҳои андешидаи Давлати иштирокчии дархосткунанда чихати ирсоли огоҳиномаи дахлдор ба тарафҳои бовичдони

сеюм зикр мегардад, ва таъмини риояи расмиёти дахлдори хукукй ва ариза дар хусуси он, ки карор оид ба мусодира нихой мебошад;

- с) нисбат ба дархости пешбининамудаи банди 2 хамин модда ариза бо зикри далелхое, ки Давлатхои иштирокчии дархосткунанда ба он истинод менамояд ва инъикоси чорахои дархостшаванда, инчунин агар мавчуд бошад нусхаи аз нигохи хукукй ичозатшудаи кароре, ки дархост ба он асос ёфтааст.
- 4. Қарор ё чорахои пешбининамудаи бандхои 1 ва 2 хамин модда аз чониби Давлатхои иштирокчии дархостшаванда мутобики мукаррароти конунгузории дохилии он ва меъёри мурофиавй ё хама гуна созишномахои дучониба ё бисёрчониба ё шартномахое, ки тибки онхо он метавонад нисбат ба Давлатхои иштирокчии дархосткунанда алокаманд бошад ва хангоми риоя намудани он кабул карда мешавад.
- 5 Хар як Давлати иштирокчи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид матни конун ва коидахоеро, ки ичрои мукаррароти хамин моддаро таъмин менамояд, инчунин матни хама гуна тагйироти минбаъда ба чунин конун ва коидахо ё шархи (тавсифи) онхоро пешниход менамояд.
- 6. Агар Давлатхои иштирокчй барои андешидани чорахои дар банди 1 ва 2 хамин модда зикргардида мавчуд будани шартномаи дахлдорро қайду шарт кунад, пас хамин Давлатхои иштирокчй хамин Конвенсияро хамчун асоси шартномавию хукукй заруру кифоя баррасй менамояд.
- 7. Мутобики ҳамин модда ҳамкорй метавонад рад карда шавад ё чораҳои таъминкунанда метавонанд бардошта шаванд, агар Давлати иштирокчии дархостшаванда сари вақт далеяҳои кофиро ба даст наорад ё агар амвол дорои арзиши ҳадди ақал бошад.
- 8. Барои аз байн бардоштани хама гуна чорахои таъминкунанда, ки мутобики хамин модда кабул шудааст, Давлатхои иштирокчии дархостшаванда дар сурати имконпазир ба тарафи Давлатхои иштирокчии дархосткунанда имконият фарохам меорад, ки вачххои худро ба манфиати идома додани ичрои чунин чорахо баён намояд.
- 9. Муқаррароти хамин модда набояд тарзе тавзех дода шавад, ки ба хуқуки тара ϕ хои сеюми бовичдон зарар ворид намояд.

Моддаи 56. Хамкорихои махсус

Бе расонидани зарар ба конунгузории дохилии худ хар як Давлати иштирокч $\bar{n}$ к $\bar{y}$ шиш менамояд чорахое андешад, ки ба $\bar{y}$ имконият медихад бе расонидани зарар барои тафтиши худ $\bar{n}$, таъкиби чинояти $\bar{e}$ мухокимаи суд $\bar{n}$ оид ба даромад аз чинояти эътирофнамудаи хамин Конвенсия ба дигар Давлатхои иштирокч $\bar{n}$ бе дархости пешак $\bar{n}$ иттилоот пешниход намояд, агар зарур шуморад, ки ифшои чунин иттилоот метавонад ба Давлатхои иштирокчие, ки онро мегирад, чихати огоз намудани тафтиш, таъкиби чиноят $\bar{n}$ $\bar{n}$ мухокимаи суд $\bar{n}$ мусоидат менамояд $\bar{n}$ метавонад боиси аз чониби хамин Давлатхои иштирокч $\bar{n}$ мутобики хамин боби Конвенсия ирсол намудани дархост гардад.

Моддаи 57. Баргардонидани активхо ва ихтиёрдории онхо

- 1. Амволеро, ки Давлати иштирокчй дар асоси моддаи 31 ё моддаи 55 хамин Конвенсия мусодира намудааст, хамин Давлати иштирокчй мутобики мукаррароти хамин Конвенсия ё конунгузории дохилии худ, аз чумла мутобики банди 3 хамин модда бо рохи баргардонии чунки амвол ба сохибмулки каблй ихтиёрдорй менамояд.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои конунгузории дохилии худ чунин чорахои конунгузорй ва дигар чорахо меандешад, ки метавонад ба макомоти ваколатдори худ, агар онхо мувофики дархости ирсолнамудаи дигар Давлати иштирокчй, тибки хамин Конвенсия, бо дарназардошти хукуки тарафхои сеюми бовичдонона амал кунанд, имконият дихад, ки амволи мусодирашударо баргардонанд.
- 3. Мутобики моддахои 46 ва 55 хамин Конвенсия ва бандхои 1 ва 2 хамин модда Давлати иштирокчии дархостшаванда:
- а) хангоми тасарруфи маблағҳои оммавй ё қонунигардонии маблағҳои оммавии тасарруфшуда, чуноне, ки дар моддаҳои 17 ва 23 хамин Конвенсия зикр гардидааст, агар мусодираро мутобики моддаи 55 дар асоси қарори ниҳоии суд, ки дар Давлати иштирокчии дархосткунанда бароварда шудааст, анчом дода бошад ва ин талабот метавонад аз чониби Давлати иштирокчии дархостшаванда аз байн бардошта шавад, амволи мусодирашударо ба Давлати иштирокчии дархосткунанда бармегардонад;
- b) нисбат ба даромад аз ҳама гуна чинояти дигар, ки ҳамин Конвенсия дар бар мегирад, агар мусодираро мутобики моддаи 55 ҳамин Конвенсия ва дар асоси қарори ниҳоии баровардаи суди Давлати иштирокчии дархосткунанда анчом дода бошад ва ин талаботро Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад аз байн бардорад амволи мусодирашуда ба Давлати иштирокчии дархосткунанда баргардонида мешавад, агар Давлати иштирокчии дархосткунанда окилона ба Давлати иштирокчии дархостшаванда ҳуқуқи моликияти қаблан доштаашро ба чунин амволи мусодирашуда исбот намояд ё агар

Давлати иштирокчии дархостшаванда зиёни ба Давлати иштирокчии дархосткунанда ба сифати асос барои баргардонидани амволи мусодирашуда расонидаро эътироф намояд;

- с) дар хамаи дигар холатхо дар навбати аввал масъалаи баргардонидани амволи мусодирашуда ба Давлати иштирокчии дархосткунанда, баргардонидани чунин амвол ба сохибмулки конунии каблии хамин амвол ё пардохти чуброн ба оне, ки аз чиноят чабр дидааст, баррасй карда мешавад.
- 4. Дар холатхои дахлдор, агар Давлатхои иштирокчй қарори дигар қабул накунанд, Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад харочоти окилонаи дар чараёни тахқик таъқиби чиноятй ё мухокимаи судй расонидашударо, ки боиси баргардонидани амволи мусодирашуда гардидааст ё харочоти ихтиёрдории онро мутобики хамин модда аз хисоб барорад.
- 5. Дар холатқои дахлдор Давлатхои иштирокчй метавонанд имконпазирии вобаста ба хар холати алохида бастани созишнома ё шартномахои барои хам қобили қабулро оид ба ихтиёрдории нихоии амволи мусодирашуда махсус баррасй намоянд.

Моддаи 58. Вохидхо барои чамъоварии иттилооти оперативии молиявй

Давлатхои иштирокчй бо максади пешгирии интиколи даромадхо аз чиноят, ки мутобики хамин Конвенсия чиноят эътироф шудааст ва мубориза бар зидди онхо, инчунин мусоидат чихати истифодаи роху усули кашида гирифтани чунин даромадхо хамкорй менамоянд ва бо ин максад оид ба таъсиси вохид чихати чамъоварии иттилооти оперативии молиявй масъаларо баррасй мекунанд ва ин маком барои ба даст овардан, тахлил ва ба макомоти ваколатдор ирсол намудани иттилоот дар хусуси амалиёти шубханоки молиявй масъул мебошад.

Моддаи 59. Созишнома ва шартномахои дучониба ё бисёрчониба

Давлатхои иштирокчй имконпазирии бастани созишнома ё шартномахои дучониба ё бисёрчонибаро чихати баланд бардоштани хамкорихои байналмилалй, ки мутобики хамин Конвенсия анчом дода мешавад, баррасй менамоянд.

БОБИ VI. Кумаки техники ва мубодилаи иттилоот

Моддаи 60. Тарбияи кадрхо ва кумаки техники

- 1. Қар як Давлати иштирокчй, агар зарур бошад, барномахои мушаххаси омодасозии кормандони худро, ки барои пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он масъулият доранд, тахия мекунад, амалй менамояд ё такмил медихад. Чунин барномахои тарбияи кадрхо метавонад сохахои зайлро низ дар бар гирад:
- a) андешидани чорахои муассир оид ба пешгирй, ошкор намудан ва тахкики кирдорхои коррупсионй, инчунин андешидани чазо барои онхо ва мубориза бар зидди онхо, аз чумла бо истифода аз усули чамъоварии далел ва тафтиш;
- b) фарохам овардани нер $\bar{y}$ дар сохаи тахлил ва банакшагирии сиёсати стратегии муковимат ба коррупсия;
- с) тарбияи кормандони макомоти ваколатдор оид ба масъалахои тахияи дархост дар бораи ёрии мутакобилаи хукукӣ, ки талаботи хамин Конвенсияро конеъ мегардонад;
- d) арзёбй ва тахкими муассисахо, идоракунии хадамоти оммавй ва идоракунии маблағхои молиявии оммавй, аз чумла хариди оммавй ва бахши хусусй;
- е) пешгирии интиколи даромадхо аз чиноят эътироф намудааст, инчунин кашида гири ϕ тани чунин даромадхо;
- f) ошкор намудан ва боздоштани амалиёт оид ба интиколи даромадхое, ки аз чиноят ба даст омадааст ва хамин Кодекс чиноят эътироф намудааст;
- g) пайгирии интиколи даромадхо аз чиноят, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст ва усуле, ки барои интикол, пинхон ё махфй нигох доштани чунин даромадхо истифода бурда мешаванд;
- h) усул ва механизмхои дахлдор ва муассири хукукй ва маъмурй, ки ба кашида гирифтани даромади бо рохи чиноят бадастомада мусоидат менамояд ва хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.

Дар бораи усули истифодашаванда чихати хифзи чабрдидагон ва шохидоне, ки бо макомоти судй хамкорй мекунанд; ва

- i) тарбияи кормандон оид ба масъалахои марбут ба қоидахои миллй ва байналмилалй, инчунин омухтани забонхо.
- 2. Давлатхои нштирокчй бо дарназардошти имкониягхои худ масъалахои ба хамдигар расонидани кумаки васеи техникй, махсусаи ба манфиати кишвархои ру ба инкишоф, вобаста ба накша ва барномахои дахлдори онхо, оид ба мубориза бар зидди коррупсия,

аз чумла дастгирии моддй ва тарбияи кадрхо дар сохахои дар банди 1 хамии модда зикргардида, инчунин тарбияи кадрхо ва расонидани кумак ва мубодилаи тачриба ва донишхои махсусро баррасй менамоянд, ки ин ба хамкорихои байналмилалии байни Давлатхои иштирокчй оид ба масъалахои супоридан ва ёрии хукукии мутакобила мусоидат менамояд.

- 3. Давлатхои иштирокчй хангоми зарурат азму талоши худро, ки ба харчи бештар баланд бардоштани самарабахшии чорахои амалй ва таълимй дар созмонхои байналмилалй ва минтакавй нигаронида шудааст, дар доираи созишнома ва шартномахои дахлдори дучониба ва бисёрчониба фаъол мегардонанд.
- 4. Давлатхои иштирокчй мутобики дархост имконпазирии мусоидати байнихамдигариро чихати арзёбй, тахкикот, тахияи коркардхо марбут ба навъ, сабаб, окибат ва харочоти коррупсия дар кишвархои дахлдори худ бо максади бо иштироки макомоти ваколатдор ва чомеа тахия намудани стратегия ва накшаи фаъолият бар зидди коррупсия баррасй хоханд кард.
- 5. Барои мусоидат чихати кашида гирифтани даромади бо рохи чиноят бадастомада, ки хамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, Давлатхои иштирокчй метавонанд бо рохи ба хамдигар пешниход намудани номи экспертхо, ки кодиранд барои ноил шудан ба ин максадхо ёрй кунанд, хамкорй намоянд.
- 6. Давлатхои иштирокчй имконпазирии истифодаи конференсияхо ва семинархои субминтакавй; минтакавй ва байналмилалиро барои мусоидат ба хамкорй ва кумаки техникй, хавасмандгардонии мухокимаи проблемахои муштараку муфид, аз чумла проблемахои махсус ва эхтиёчоти кишвархои рў ба инкишоф иктисоди гузарандаро баррасй менамоянд.
- 7. Давлатхои иштирокч $\bar{n}$ бо максади мусоидати молияв $\bar{n}$ ба азму талоши кишвархои р $\bar{y}$ ба инкишо $\bar{q}$ ва кишвархои дорои иктисоди гузаранда оид ба татбики хамин Конвенсия тавассути татбики барнома ва лоихахо дар сохаи кумаки техник $\bar{n}$ имконпазирии таъсисн механизмхои ихти $\bar{e}$ риро баррас $\bar{n}$ менамояд.
- 8. Хар як Давлати иштирокчй бо мақсади мусоидат чихати идоракунии татбиқи барномахо ва лоихахо дар кишвархои ру ба инкишоф барои татбики хамин Конвенсия имконпазирии чудо намудани сахми ихтиёриро барои эхтиёчоти Раёсати Созмони Милали Муттахид оид ба маводи нашъаовар ва чиноят баррасй менамоянд.

Моддаи 61. Чамъоварй ва тахлили иттилоот оид ба коррупсия ва мубодилаи чунин иттилоот

- 1. Хар як Давлати иштирокчй бо машварат бо экспертхо имконияти гузаронидани тахлили равандро дар сохаи коррупсия дар худуд худ, инчунин шароитеро, ки дар он хукуквайронкунихои коррупсионй содир мегарданд, баррасй менамояд.
- 2. Давлатхои иштирокчй, хангоми зарурат, бо максади тахияи мафхумхои умумй, стандартхо ва методология имконпазирии тавсеан маълумоти оморй, донишхои аналитикй марбут ба коррпусия ва иттилоот, аз чумла оид ба навъхои амалияи зарурй чихати пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он мубодилаи иттилоотро байни худ ва тавассути созмонхои байналмилалй ва минтакавй баррасй менамоянд.
- 3. Хар як Давлати иштирокч $\bar{u}$ имконпазирии назоратн сиёсати худ ва чорахои амалиро оид ба мубориза бар зидди коррпусия, инчуни арзёбии самарабахш $\bar{u}$ ва муассирии онхоро баррас $\bar{u}$ менамояд.

Моддаи 62. Чорахой дигар: татбики хамин Конвенсия тавассути рушди иктисоди ва кумаки техникй

- 1. Давлатхои иштирокчй то хадди имконпазир барои татбики оптималии хамин Конвенсия тавассути хамкорихои байналмилалй, бо дарназардошти окибатхои манфии коррупсия дар мачм $\overline{y}$ ть барои чомеа, аз чумла барои рушди устувор чорахо меандешанд.
- 2. Давлатхои иштирокчй то хадди имконпазир дар хамохангй бо хамдигар, инчунин созмонхои байналмилалй ва минтакавй барои корхои зайл чорахои мушаххас меандешанд:
- а) фаъол сохтани ҳамкории худ дар сатҳҳои мухтали ϕ бо кишварҳои р $\bar{y}$ ба инкишо ϕ бо мақсади таҳкими имкониятҳои ин кишварҳо дар соҳаи пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он;
- b) тавсеаи кумаки моддию молиявй бо максади дастгирин азму талоши кишвархои рў ба инкишоф оид ба пешгирии самарабахши коррупсия ва мубориза бар зидди он ва расонидани ёрй ба онхо чихати татбики муваффаконаи хамин Конвенсия;
- с) расонидани кумаки техникй ба кишвархои ру ба инкишоф ва кишвархои дорои иктисоди гузаранда бо максади мусоидат чихати конеъгардонии эхтиёчоти онхо вобаста ба татбики хамин Конвенсия. Бо ин максад Давлатхои нштирокчй кушиш мекунанд ба таври мунтазам сахмхои дахлдори ихтиёриро ба хисобномае, ки ба таври мушаххас барои ин максад Созмони Милали Муттахид дар механизми маблаггузорй таъсис додааст,

гузаронанд; Давлатхои иштирокчй хамчунин метавонанд мутобики конунгузории дохилии худ ва мукаррароти хамин Конвенсия имконпазирии ба хисобномаи зикргардида гузаронидани хиссаи дахлдори пулй ё арзиши дахлдори даромад аз чиноят ё амволро, ки мутобики мукаррароти хамин Конвенсия мусодира шудааст, гузаронанд;

- d) ҳавасмандгардонй ва боваркунонии дигар давлатхо ва муассисахои молиявй ҳиҳати дар ҳолатҳои дахлдор ҳамроҳшавии онҳо барои амалисозии ҳамин азму талошҳо, ки дар асоси ҳамин модда анҳом дода мешавад, аз ҳумла бо роҳи таъмини кишварҳои рӯ ба инкишоф бо ҳаҳми бештари барномаҳои тарбияи кадрҳо ва таҳҳизоти муосир бо мақсади аз ҳониби ин давлатҳо ноил гардидан ба мақсадҳои ҳамин Конвенсия.
- 3. То хадди имконпазир ин чорахо ба ўхдадорихои дахлдори вобаста ба кумаки хоричй ё дигар щартномахо оид ба хамкорихои молиявй, ки дар сатххои дучониба, минтакавй ё байналмилалй баста шудаанд, зарар намерасонад.
- 4. Давлатхои иштирокчй метавонанд дар бораи кумаки моддию техникй, бо дарназардошти шартхои молиявй, ки барои таъмини самарабахшии хамкорихои байналмилалй зарур буда, хамин Конвенсия пешбинй намудааст, инчунин чихати пешгирй ва ошкор намудани коррупсия ва мубориза бар зидди он созишнома ё шартномахои дучониба ё бисёрчонибаро ба имзо расонанд.

БОБИ VII. Механизми татбиқи Конвенсия

Моддаи 63. Конференсияи Давлатхои иштирокчии Конвенсия

- 1. Тибки хамин Конвенсия бо мақсади тавсеаи имконияти иштирокчй ва хамкорй байни онхо чихати ноил шудан ба мақсадхои муррарнамудаи хамин Конвенсия, инчунин мусоидат барои татбиқи хамин Конвенсия ва назорати чараёни татбиқи он Конференсияи давлатхои иштирокчии Конвенсия таъсис дода мешавад.
- 2. Муншии умумии Созмони Милали Муттахид Конференсияи Давлатхои иштирокчиро дар мухлати на дертар аз як соли эътибор пайдо кардани хамин Конвенсия даъват менамояд. Минбаъд мутобики коидахои расмиёте, ки Конференсияи Давлатхои иштирокчй кабул кардааст, чаласахои навбатии Конференсия доир мегарданд.
- 3. Конференсияи Давлатхои иштирокчй коидахои расмиёт ва коидахоеро, ки ичрои иамудхои фаъолиятро танзим менамоянд ва дар хамин модда зикр гардидаанд, аз чумла коидахои марбут ба ичозатдихй ва иштироки нозирон ва пардохти харочотро, ки хангоми ичрои хамин навъи фаъолиятсурат гирифтааст, кабул мекунад.
- 4. Конференсияи Давлатхои иштирокчй намудхои фаъолият, расмиёт ва усули корхоеро, ки барои ноил шудан ба максадхои дар банди 1 хамин модда зикршуда заруранд, ба мувофика мерасонад, аз чумла:
- а) мусоидат ба фаъолияти Давлатхои иштирокчй мутобики моддахои 60 ва 62 ва бобхои II-V хамин Конвенсия, аз чумла бо рохи хавасмандгардонии сафарбар намудани сахмхои ихтиёрй;
- b) мусоидат ба мубодилаи иттилоот байни Давлатхои иштирокчи дар бораи шаклхои коррупсия ва равандхои ин соха, инчунин оил ба усулхои самарабахши пешгирии коррупсия, мубориза бар зидди он, баргардонидани даромадхо аз чиноят тавассути чоп кардани иттилооти дахлдор, аз чумла иттилооти дар хамин модда зикргардида:
- с) хамкорй бо созмонхои байналмилалию минтакавй ва механизмхо, инчунин ташкилотхои ғайрихукуматй;
- d) истифодаи дурусти иттилооти дахлдор, ки дигар механизмхои байналмилалй ва минтакавй тахия намудаанд, бо максади пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, инчунин чихати канорагирй аз такрори иловагии корхо;
- e) мунтазам баррасй намудани масъалахо оид ба татбики хамин Конвенсия аз чониби Давлатхои иштирокчй;
  - f) пешниходи тавсияхои марбут ба такмили хамин Конвенсня ва татбики он;
- g) баинобатгирии эхтиёчоти Давлатхои иштирокчй ба кумакм техникй чихати ичрои хамин Конвенсия ва пешниходи тавсияхо оид ба хама гуна амале, ки барои ин максад зарур дониста мешавад.
- 5. Барои мақсадҳои банди 4 ҳамин модда Конференсияи Давлатҳои иштирокчй оид ба тадбирҳое, ки Давлатҳои иштирокчй дар чараёни татбиқи ҳамин Конвенсия андешидаанд ва мушкилоте, ки ба он рӯ ба рӯ шудаанд, дар асоси иттилооти ба онҳо пешниҳодшуда ва тавассути чунин меҳанизмҳои иловагии таҳиякунандаи тафсир (хулоса), ки метавонад дар Конференсияи Давлатҳои иштирокчй таъсис дода шавад, маълумоти зарурй мегирад.
- 6. Қар як Давлати иштирокчй ба Конференсияи Давлатҳои иштирокчй дар бораи барномаҳо, нақша ва амалияи худ, инчунин оид ба қонунгузорй ва чорабиниҳои маъмурй, ки барои татбиқи ҳамин Конвенсия нигаронида шудааст ва онро Конференсияи Давлатҳои иштирокчй тақозо менамояд, иттилоот манзур медорад. Конференсияи

Давлатхои иштирокчй оид ба усулхои нисбатан самарабахши гирифтани чунин иттилоот ё дар асоси он қабул намудани қарор дахлдор, аз чумла иттилоотеро, ки аз Давлатхои иштирокчй ё созмонхои байналмилалии ваколатдор ба даст овардаанд, масъалахоро меомузад. Конференсия хамчунин маводи пешниходнамудаи ташкилотхон дахлдори ғайрихукуматиро, ки ба таври дахлдор мутобики расмиёт аккредитатсия шуда, бо қарори Конференсияи Давлатхои иштирокчй муайян гардидаанд метавонанд мавриди баррасй қарордихад.

7. Мутобики бандхои 4 ва 6 хамин модда Конференсияи Давлатхои иштирокчй агар зарур шуморад, барои мусоидат ба татбики самарабахши Конвенсия метавонад хама гуна механизм ё макоми дахлдорро таъсис дихад.

Моддаи 64. Котибот

- 1. Муншии умумии Созмони Милали Муттахид хизматрасонии дахллори зарурии котиботи Конференсияи Давлатхои иштирокчии Конвенсияро таъмин менамояд.
  - 2. Котибот:
- а) ба Конференсияи Давлатхои иштирокчй чихати татбики фаъолияти дар моддаи 63 хамии Конвенсия зикргардида ёрй расонида, инчунин сессияи Конференсияи Давлатхои иштирокчиро ташкил менамояд ва хизматрасонии заруриро анчом медихад;
- b) мутобики дархост ба Давлатхои иштирокчй чихати фарохам овардани иттилооти Конференсияи Давлатхои иштирокчй, чуноне, ки дар бандхои 5 ва 6 моддаи 63 хамин Конференсия пешбинй шудааст, ёрй мерасонад; ва
- с) бо котиботи дигар созмонхои байналмилалй ва минтакавй хамохангсозии заруриро таъмин менамояд.

БОБИ VIII. Мукаррароти хотимави

Моддаи 65. Татбики Конвенсия

- 1. Хар як Давлати иштирокчй мутобики принсипхои асосии конунгузорин дохилии худ барои таъмини ичрои ўхдадорихои худ мутобики хамин Конвенсия чорахои зарурй, аз чумла чорахои конунгузорй ва маъмўрй меандешад.
- 2. Хар як Давлати иштирокчй метавонад нисбат ба чорахое, ки хамин Конвенсия барои пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он пешбинй намудааст, дигар чорахои нисбатан котеъона ё сахттарро пешбинй намояд.

Моддаи 66. Танзими бахсхо

- 1. Давлатхои иштирокч $ar{u}$ к $ar{y}$ шиш мекунанд бахсхоро вобаста ба тавзех $\ddot{e}$ татбики хамин Конвенсия бо рохи гуфтушунид танзим намоянд.
- 2. Хама гуна бахсхо байни ду Давлати иштирокчй ё бештар аз он вобаста ба тавзех ё татбики хамин Конвенсия, ки наметавонад дар чараёни мухлати окилона бо рохи гуфтушунид танзим гардад, бо дархости яке аз Давлатхои иштирокчй ба мухокимаи суди хакамй (арбитражй) пешниход карда мешавад. Агар дар чараёни 6 мох аз рузи мурочиат ба суди хакамй (арбитраж) хамин Давлатхои иштирокчй дар бораи ташкили он ба мувофика нарасанд, хар яке аз Давлатхои иштирокчй метавонад бахсро бо ариза мутобики Макоми суд ба Суди байналмилалй ирсол намояд.
- 3. Хар як Давлати иштирокч $\bar{u}$ хангоми имзо, тасдик ва $\ddot{e}$ қабули хамнн Конвенсия $\ddot{e}$ харохшав $\bar{u}$ ба он бояд изхор намояд, ки $\bar{y}$ худро ба мукаррароти банди 2 хамнн модда вобаста намешуморад. Дигар Давлатхои иштирокч $\bar{u}$ ба мукаррароти банди 2 хамин модда нисбат ба хама гуна Давлатхои иштирокч $\bar{u}$, ки чунин кайду шартро изхор намудаанд, вобаста намебошанд.
- 4. Давлати иштирокчй, ки мутобики банди 3. ^амии модда чуиии кайду шартро изхор намудааст, метавонад хар вакт ип кайду шартро тавассути ирсоли огох.инома ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид аз байн бардорад.

Моддаи 67. Ба имзо расонидан, ба тасвиб расонидан, қабул, тасдиқ ва жамрожшавй ба Конвенсия

- 1. Хамин Конвенсия барои имзо барои хамаи давлатхо аз 9 то 11 декабри соли 2003 дар Мерид, Мексика ва минбаъд Муассисахои марказии Созмони Милали Муттахид дар $H\varpi$ -Йорк то 9 декабри соли 2005 кушода аст.
- 2. Хамин Конвенсия инчунин чихати имзо барои ташкилотхои минтакавии хамгироии иктисод $\bar{u}$, агар хатто яке аз Давлатхои иштирокчии чунин ташкилот хамин Конвенсияро мутобики банди 1 хамин модда имзо карда бошад, кушода аст.

- 3. Хамин Конвенсия бояд қабулеё тасдиқ карда шавад. Грамотаи ратификатсионй ё хуччатхо дар бораи қабул ё тасдиқ барои хифз ба Муншии умумни Созмони Милали Муттахид супорида мешаванд. Ташкилоти минтақавии хамгироии иқтисодй метавонад Грамотаи ратификатсионй худ ё дигар хуччатро дар хусуси қабул е тасдиқ барои хифз супорад, агар хатто яке аз Давлатхои иштирокчии он хамин тавр муносибат карда бошад. Дар ин Грамотаи ратификатсионй ё хуччат оид ба қабул ё тасдиқ чунин ташкилот дар хусуси доираи ваколати худ нисбат ба масьалахое, ки хамин Конвенсия танзим менамояд, изхор медорад. Чунин ташкилот хамчунин ба махфуздоранда оид ба хама гуна тағйироти дахлдор дар сохаи ваколати худ иттилоъ медихад.
- 4. Хамин Конвенсия барои хамрохшавии хама гуна давлат ё хама гуна ташкилоти минтакавии хамгироии иктисод $\bar{\mu}$, ки хатто яке аз Давлатхои иштирокчии он иштирокчии хамин Конвенсия мебошад, кушода аст.

Хуччатхо дар бораи хамрохшавй барои хифз ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид супурда мешаванд. Хангоми хамрохшавй ташкилоти минтакавии хамгироии иктисодй дар хусуси доираи ваколати худ нисбат ба масъалахое, ки хамин Конвенсия танзим менамояд, изхор мекунад. Чунин ташкилот низ ба махфуздоранда оид ба хама гуна тагйироти дахлдор дар сохаи ваколати худ иттилоъ медихад.

Моддаи 68. Этибор пайдо кардани Конвенсия

- 1. Хамин Конвенсия аз рузи 90-уми баъди барои хифз супурдани тасдикномаи 30-юм ё хуччат дар мавриди кабул, тасдик ё хамрохшавй эътибор пайдо мекунад. Барои максадхои хамин банд хама гуна чунин тасдикнома ё хуччате, ки аз чониби ташкилоти минтакавии хамгироии иктисодй супорида шудааст, ба сифати илова ба тасдикномахо ё хуччатхое, ки Давлатхои иштирокчии чунин ташкилот барои хифз супурдаанд, баррасй карда намешаванд.
- 2. Барои хар як давлат ё ташкилоти минтакавии хамгироии иктисод $\bar{u}$, ки хамин Конвенсияро ба тасвиб мерасонад, кабул ё тасдик менамояд ё ба он баъди барои хифз супурдани тасдикномаи 30-юм ё хуччат доир ба чунин амал хамрох шудаанд, хамин Конвенсия дар р $\bar{y}$ зи 30-юми баъди барои хифз супурдани тасдикнома ё хуччати дахлдор аз чониби чунин давлатхо ё ташкилот ё аз санаи эътибор пайдо кардани хамин Конвенсия мутобики банди 1 хамин Конвенсия, вобаста ба он, ки кадоме аз онхо баъдтар фаро мерасад, эътибор пайдо мекунад.

Модддаи 69. Ислох

- 1. Бо гузашти панч соли баъди эътибор пайдо кардани хамин Конвенсия Давлати иштирокчй метавонад ислох пешниход намояд ва онро ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид манзур дорад, ки он ислохи пешниходшударо бо максади баррасй ва кабули карор ба Давлатхои иштирокчй ва Конференсияи Давлатхои иштирокчй мефиристад. Конференсияи Давлатхои иштирокчй барои ноил шудан ба консенсус нисбати хар як ислох кушиш мекунанд. Агар тамоми кушишхо чихати ноил шудан ба консенсус бенатича бошанд ва ба мувофика нарасанд, ба сифати тадбири нихой барои кабули ислох аксарияти аз се ду хиссаи овози Давлатхои иштирокчй, ки дар чаласан Конференсияи Давлатхои иштирокчй хузур дошта, дар овоздихй иштирок намудаанд, такозо мегардад.
- 2. Оид ба масъалахое, ки тахти ваколати онхо карор дорад, ташкилотхои минтакавии хамгироии иктисодй хукуки овози худро мутобики хамин модда, бо доштани хамон микдори овозе, ки ба шумораи Давлатхои иштирокчии онхо баробаранд ва иштирокчии хамин Конвенсия мебошанд, татбик менамоянд. Чунин ташкилот хукуки овози худро татбик наменамояд, агар Давлатхои нштирокчии онхо хукуки овози худро истифода баранд ва ё баръакс.
- 3. Ислохе, ки мутобики банди 1 хамин модда қабул шудааст, бояд аз чонибн Давлатхои иштирокч $\bar{u}$ тасвиб, тасдиқ $\bar{e}$ қабул карда шавад.
- 4. Ислохе, ки мутобики банди 1 хамин модда қабул шудааст. нисбат ба Давлатхои иштирокчй баъди 90 рузи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид барои хифз супурдани тасдикнома ё хуччат дар хусуси қабул ё тасдики чунин ислох эътибор пайдо мекунад.
- 5. Хангоми эътибор пайдо намудани ислох он барои Давлатхои иштирокчие, ки дар хусуси вобастагй ба он розигии худро изхор намудаанд, хатмй мебошад. Дигар Давлатхои иштирокчй ба мукаррароти хамин Конвенсия ва хама гуна ислох ки каблан тасвиб, кабул ё тасдик гардидаанд, вобаста бокй мемонанд.

Моддаи 70. Бекор намудан (денонсатсия)

1. Давлати иштирокчй метавонад хамин Конвенсияро бо рохи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид ирсол намудани огохиномаи хаттй бекор кунад. Чунин бекор кардан бо гузашти як соли баъди санаи аз чониби Муншии умумии Созмони Милали Муттахид гирифтани огохинома эътибор пайдо мекунад. 2. Ташкилоти минтакавии

хамгироии иктисодй хангоме, ки хамаи Давлатхои иштирокчии он хамин Конвенсияро бекор кардаанд, дигар иштирокчии хамин Конвенсия буда наметавонад.

Моддаи 71. Махфуздоранда ва забонхо

- 1. Мах ϕ уздорандаи ҳамин Конвенсия Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид таъин мегардад.
- 2. Асли хамин Конвенсия, ки матни забони англисй, арабй, испанй, хитой, русй ва франсузии он ба хам баробаранд, барои нигох доштан ба Муншии умумии Созмони Милали Муттахид супорида мешавад.

Барои тасдики ҳамин намояндагони ваколатдори дар зер имзогузошта, ки аз тарафи ҳукуматҳои худ ба таври дахлдор ваколатдор шудаанд, ҳамин Комвенсияро имзо намуданд.

- 1. Гузориши Конференсияи байналмилал $\bar{n}$ оид ба маблағгузории рушд, Монтеррей, Мексика. 18-22 марти соли 2002 (Нашрияи Созмони Милали Муттахид, дар фур $\bar{y}$ ш № R.02.11.A.77. Боби 1, резолютсияи 1, замима 1.)
- 2. Гузориши Вох $\bar{y}$ рии умумичахон $\bar{u}$ дар сатхи ол $\bar{u}$ оид ба рушди устувор, Йоханнесбург, Африкаи Чануб $\bar{u}$, 26 август- 4 сентябри соли 2002 (нашри Созмони Милалм Муттахид, дар фур $\bar{y}$ ш № R.O3. 11.A. 1. ва ислох) Боби 1, резолютсияи 1, замимаи 1.
  - 3. A/58/422 и Add.I
  - 4. Cm.E/1996/99.
  - 5. Official Journal of the Evropean Communities, C195,25 June 1997.
- 6. Cm. Corruption and integrity Imporovement Initiatives in Developing Countries (United Nations publication. Sales No.
  - E.98.III.B.18)
  - 7. Council of Evrope, Evropean Treaty Series, No. 173.
  - 8. Ibid., No. 174.
  - 9. Резолютсияи 55/25 Ассамблеяи генералй замимаи 1.